

Z P Ě V N Í K

C Í R K V E

Č E S K O S L O V E N S K É

H U S I T S K É

Praha 2017

ZPĚVNÍK CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ

Uspořádali Zdeněk Trtík, Otakar Ungermann a Ladislav Šimšík

Vydání deváté (s Dodatkem čtvrté)

Vydala Církev československá husitská,

Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6 v edici Blahoslav v roce 2017

Korektura Zdeněk Kovalčík

Ilustrace Jana Wienerová

Sazba not Kvído Dostál

Sazba textů Josef Žemlička

Předtisková příprava Pavel Blažek

Tisk Josef Sedláček Sprint Servis

© Ústřední rada CČSH 1995, 2001, 2005, 2015, 2017

© Jana Wienerová 1995, 2001, 2005, 2015, 2017

ISBN 978-80-7000-127-1

PŘEDMLUVA K VYDÁNÍ ZPĚVNÍKU V LITURGICKÉM ROCE 2014–2015

Zpěvník je významnou liturgickou knihou obce pro její pravidelnou i příležitostnou bohoslužbu, ale je také příručkou pro osobní spirituální život věřících. Jeho obsahem jsou především duchovní písně, avšak jeho součástí je stručné vyjádření učení víry církve, text a průběh Liturgie, modlitby společné a soukromé.

Duchovní písně ve své nepřeborné bohatosti obsažené v kancionálech různých církví a shromážděné i v tomto Zpěvníku nás spojují s minulými generacemi věřících v pozoruhodně pestré rozmanitosti ekumenického spektra. Právě již Zpěvník z roku 1922 utvořený dr. Karlem Farským, biskupem-patriarchou, pro Církev československou (husitskou) a čítající celkem 135 písní (později 178) byl pojat jako výrazně ekumenický. V návaznosti na křesťanskou národní tradici zařadil Farský v té době vžitě písně z katolických kancionálů. Nechybí však ani zpěvy z tradice východní – pravoslavné. Zvláštní zřetel kladl Farský na zpěvy z doby české reformace a čerpal z utrakvistických a bratrských hudebních pramenů z 15.–17. století. Přejal některé písně původně ze zahraničního protestantského prostředí. Určitou část tvoří písně vlastních autorů, neboť kde je živá víra, tam také vznikají a zpívají se nové písně.

Bohatost, pestrost a rozmanitost křesťanského zpěvu je charakteristická pro Zpěvník připravený v období po druhé světové válce a uspořádaný dr. Z. Trtíkem, O. Ungermannem a dr. L. Šimšíkem, který vyšel v roce 1957. Vydání tohoto Zpěvníku (písňe č. 1–287) bylo později rozšířeno o Dodatek (písňe č. 288–340). Tento Dodatek byl shromážděný a vytvořený hudebníkem dr. J. Pospíšilem a básníkem Z. Svobodou a byl pojat též ekumenicky. Obsahuje písňe autorů katolických i evangelických ze starší i nové doby. Samostatně vyšel nejprve roku 1994 a v následujících vydáních Zpěvníků již tvoří jeho součást.

Písňe, ať již známých nebo neznámých autorů, jsou úžasným svědectvím víry, vyznáním a modlitbou. Mají poetickou a uměleckou formu, a přesto jsou autentickou řečí srdce křesťanů z různých dob.

Jak Farského Zpěvník z roku 1922, tak i pozdější upravená rozšířená verze připravená zejména teologem prof. Zdeňkem Trtíkem z roku 1957 vycházela opakovaně v řadě vydání. To svědčí o tom, že se v církvi stále zpívá a Bůh je nepřetržitě chválen. Vždyť Boží lid je vyzván ke zpěvu a neustávající chvále Boha (Ž 34,2; Ž 84,5; Ž 96,2; Ž 149,1).

Toto vydání Zpěvníku vychází v roce 100. výročí od narození husitského teologa prof. Zdeňka Trtíka, který se na Zpěvníku zvláště po stránce teologické

a textové významně podílel. Součástí tohoto vydání je i Trtíkovo věroučné pojednání „Víra našich sborů“ vycházející ze Základů víry Církve československé husitské, přijatých na VI. sněmu v roce 1971 jako nauková norma. K naukovému dokumentu církve, kterým jsou Základy víry, byl přijat na 6. zasedání VIII. sněmu v roce 2014 Stručný komentář, který aktualizuje výklad a rozšiřuje pohled na některá biblická a věroučná témata.

K novému vydání „husitského zpěvníku“ dochází v roce 2014, jenž je spojen s 600. výročím přijímání pod obojí. Je nepřehlédnutelné, že tento Zpěvník obsahuje celou řadu písní odrážejících eucharistickou úctu, charakteristickou právě pro českou reformaci. Slavení večeře Páně v bratrském společenství kolem Kristova stolu a zvěstování Božího slova tvoří stěžejní body husitského programu a jsou rovněž základem naší pravidelné bohoslužby. Zpěvník vychází k 600. výročí upálení Mistra Jana Husa, které připadá na rok 2015. Právě Mistr Jan Hus inicioval a rozvíjel zpěv lidu v Betlémské kapli v Praze a je mu připisováno autorství některých duchovních písní, které jsou zařazeny též v tomto Zpěvníku.

Chtěl bych vyjádřit vděčný dík bratru PaedDr. Zdeňku Kovalčíkovi za provedenou revizi některých hymnologických údajů a za přípravu Zpěvníku k tomu-

to vydání. Poděkování náleží Náboženské obci CČSH v Praze 1–Starém Městě a Pražské diecézi CČSH, které umožnily vydání Zpěvníku svojí laskavou finanční podporou. Děkuji všem, kteří se na vydání Zpěvníku podíleli.

Stále zůstává v platnosti to, co napsal v předmluvě v roce 1957 dr. František Kovář: „Boží lid staré smlouvy zpíval při bohoslužebných shromážděních a stejně to od počátku činí pospolitost Božího lidu nové smlouvy. Zpěvník patří svým významem k nejdůležitějším knihám církve. Na jeho základě vyznáváme a zvěstujeme v bohoslužebných shromážděních zpěvem svou víru jako církve a připojujeme se k obecnství sester a bratří i při soukromých pobožnostech. Takto vyznávaná víra stává se nám mocí Ducha svatého silou na cestě k životu věčnému.“

Užívání Zpěvníku v církvi je spojeno s apoštolskou výzvou: „Plni Ducha zpívejte společně žalmy, chvalozpěvy a duchovní písně. Zpívejte Pánu, chvalte ho z celého srdce a vždycky za všechno vzdávejte díky Bohu a Otcí ve jménu našeho Pána Ježíše Krista“ (Ef 5,19-20).

V adventu L. P. 2014

Tomáš Butta
patriarcha

PŘEDMLUVA K VYDÁNÍ Z ROKU 2001

Nové (druhé) vydání Zpěvníku na počátku nového tisíciletí křesťanské éry je významným činem pro život celé naší církve. Vedle Písma svatého je to „základní vzdělávací kámen života víry každého, kdo v církvi následuje Pána Ježíše Krista“ (*Z předmluvy k prvnímu vydání 1995*).

Význam Zpěvníku roste tím víc, čím větší důraz je třeba položit na uvědomělou činnost jednotlivých členů církve pro budoucnost, aby jejich prostřednictvím „byli přivedeni do jedné, svaté a obecné církve Boží mnozí, kteří by jinak zůstali ztraceni v nevíře a beznaději...“ (*Základy víry CČSH, ot. 42*).

Zpěvník je základní příručkou pro každého, kdo sám poučen o víře našich sborů chce pozvat své bližní k následování Pána Ježíše. Každý, kdo vezme Zpěvník do rukou, objevuje život církve a je zván, aby se připojil k chvále a oslavě Boží a prožíval radost Božího dítěte. Noty ožívují texty, takže slova se

lépe pamatují a Boží poselství hlouběji proniká do srdce.

Zpěvník slouží bohoslužbě církve. Umožňuje pochopit, jak je utvářena a je pozváním k aktivní účasti na ní. Napomáhá k živé, osobní účasti na bohoslužbě celé církve i v domácím kruhu, prostě kdekoliv, a to i prostřednictvím médií. Je příručkou pro konání domácích pobožností.

Poslední oddíl Zpěvníku nabízí podněty k osobnímu i rodinnému modlitebnímu životu v nejrůznějších životních situacích.

Zpěvník nás také seznamuje se svědectvím křesťanů z různých dob i konfesí, s rozmanitostí svědectví jedné církve Kristovy, s formami zbožnosti světového křesťanstva.

To vše, spolu s každodenní četbou oddílů Písma svatého, tvoří základní předpoklady pro růst živého vztahu k Bohu, umožňuje plněji si uvědomit závazek vlastního osobního apoštolátu a tím přispívat k plnění poslání naší církve – naplňovat současný život našeho národa Duchem Kristovým.

Toto – již druhé vydání Zpěvníku s dodatkem – vychází cele z vydání prvního. Byly provedeny pouze korektury a byly doplněny – respektive revidovány – některé hymnologické údaje. Za tuto zdánlivě drobnou, nicméně náročnou a často vyčerpáva-

jící práci patří náš dík všem sestrám a bratřím, kteří se jí ujali – sestře Mgr. Niki Otiskové, faráře v Karviné a Orlové-Doubravě, bratru Mgr. Zdeňku Svobodovi, emeritnímu faráři ze Zlína, PaedDr. Zdeňku Kovalčíkovi, ThDr. Milanu Salajkovi a Mgr. Václavu Křesinovi, faráři v Kunčicích pod Ondřejníkem.

V říjnu 2000

Josef Špak
patriarcha

VÍRA NAŠICH SBORŮ

Vírou našich sborů rozumíme duchovní obsah, jímž naši věřící žijí, který vyznávají ve svých bohoslužebných shromážděních a jímž je určeno hlásání Božího slova z našich kazatelen. V této své víře byly naše sbory od počátku vzdělávány Liturgií a Zpěvníkem dr. K. Farského i stále se prohlubující bohoslovnou tvorbou církve. Náš Zpěvník vyjadřuje tuto víru a chce jí sloužit.

1.

PATŘÍME K LIDU KRISTOVU

Lid Kristův je lid Boží v Ježíši Kristu ospravedlněný a povoláný ke svědectví a službě, aby Bůh byl ctěn a oslavován a aby jeho království se stávalo v tomto světě stále zřejmějším. Tato Kristova církev

žije ve všech křesťanských sborech po celém světě. Přes své rozdělení do rozmanitých církví zůstává Boží církev *jedna*, protože jejím Pánem je jeden a týž Ježíš Kristus. Je *svatá*; nikoliv proto, že by v ní nebylo hříchu, nýbrž proto, že patří a slouží *svatému* Bohu. Je společenstvím ospravedlněných hříšníků, kteří se od ostatních liší jen tím, že v setkání s Kristem svůj hřích poznali, přijali odpuštění a nyní proti hříchu statečně zápasí. Je *obecná*, protože je společenstvím viditelných lidí v místních obcích. Je vybudována na základě apoštolského a prorockého svědectví. Je povolána a poslána v moci Ducha svatého hlásat evangelium, pokorně zápasit o Boží čest a slávu, o pokoj, pravdu a spravedlnost Božího království ve světě a tak zachraňovat hříšníky k životu věčnému.

2.

VĚŘÍME VE VYVOLENÍ A POSLÁNÍ SVÉ CÍRKVE

Církev československá husitská je jedním z organizovaných útvarů obecné církve Kristovy. Je si vědoma toho, že církevní organizace je dílo lidské, ale že v ní žije Kristův lid v místních obcích a sborech.

Věříme, že naše církev vznikla z Boží vůle a milosti, aby skrze ni do jedné, svaté a obecné Boží církve byli přivedeni mnozí, kteří by jinak zůstali ztraceni v nevěře a beznaděži, a aby usilovala o Boží církev bez poskvrny a vrásky. S mládím Církve československé husitské souvisí nejedna nehotovost oproti starším a dlouho budovaným církvím. Smíme si však také uvědomovat milost, že nám byly dány dary, které nemají jiné církve a bez nichž by Kristova církev byla podstatně ochuzena. Jsou to důležité prvky, v nichž záleží zvláštní význam Církve československé husitské v rámci obecně křesťanského poslání, které má společné se všemi církvemi.

Především je to důraz na autoritu *Ducha Kristova*, jenž je Duchem svatým. Je to Boží slovo, které se osvědčuje v moci Ducha svatého v lidech. Je to Kristus oživující své služebníky. Kde není takto, tam není vůbec a nemůže býti autoritou. Důraz na Ducha Kristova je duchovním návratem k apoštolské církvi, v níž autorita byla určována dary svatého Ducha Kristova ve vyvolených služebnících. S autoritou Ducha Kristova souvisí požadavek *svobody svědomí* vůči autoritám, které Ducha Kristova postrádají a proto pravému životu víry, lásky a naděje překážejí. Je to svoboda věřících k plné osobní poslušnosti milosti a pravdy v Kristu podle osvědčených vzorů

a vůdců. Milostí, pravdou a láskou Ducha Kristova usiluje Církev československá husitská skrze své Kristu oddané věřící naplnit všechny život soukromý i společenský.

Důrazem na Ducha Kristova překonává Církev československá husitská starý bohoslovecký omyl, že všechny údaje v Písmu svatém jsou zjevením. Podle ní je Božím slovem v Písmu to, co je osvědčováno silou Kristova svatého Ducha. Je to Kristus sám, nikoliv dobové představy o světě a dějinách. Naše církev je prosta *předsudků proti vědeckému poznání*, jemuž některé představy Písma svatého odporují. Odstraňuje tím velikou překážku, která lidem se smyslem pro pravdu uzavírá cestu k církvi a ke Kristu.

Autorita Ducha Kristova vede ke zvýšené odpovědnosti a věrnosti v navazování na spasitelné dílo Ježíše Krista v jeho plnosti. Církev československá husitská *obnovuje rozbitou jednotu tří Kristových úřadů*. Její liturgie není pouhou bohoslužbou slova, ale také zpřítomněním Ježíšovy oběti a předběžným prožíváním stolování s Ježíšem Kristem v jeho konečném království. Kněžský řád naší církve ukládá nejen službu eucharistickou (zpřítomňování oběti Ježíše Krista při liturgii), ale také úkol svědčit slovem i životem o Božích skutcích spásy, pečovat pastýřsky o církev a prohlašovat slovem i životním

příkladem a úsilím Boží vládu nad světem. Tak plní Církev československá husitská kněžský (obětní), královský (pastýřský) i prorocký (učitelský) úřad Kristův.

Důraz na Ducha Kristova vede Církev československou husitskou do školy Kristovy *lásky k člověku*.

Žádný lidský problém osobní nebo společenský jí není cizí. Snaží se v Duchu Kristově duchovně zvládnout všechny otázky lidského života. Staví se na stranu trpících a utlačených a mravně podpírá každý zápas o lepší život.

3.

VĚŘÍME V ŽIVÉHO OSOBNÍHO BOHA

Víra je poznáním neviditelného Boha, důvěrou a poslušností vůči němu, jenž nás se sebou smířil a v obecenství s námi v Ježíši Kristu nás posvěcuje k věčnému životu a proměňuje láskou i náš život časný.

Boha nazýváme *živým*, protože je na nás nezávislý Pán a Stvořitel, který si neodolatelně povolával proroky a apoštoly a který svobodně a svrchovaně

vstupuje do života člověka a obrací ho jiným směrem. Nazýváme ho *osobním*, protože je moudrá, sebevědomá a sebe určující svatá vůle, slyší a vyslýchá modlitby svých dítek a slitovává se nad nimi.

Označujeme ho jmény *Otec*, *Syn* a *Duch svatý*. Tyto tři názvy vyjadřují trojjediný život jednoosobního Boha, který se zjevuje jako Slovo čili Syn a vstupuje do osobního obecenství s námi v našich srdcích jako Duch svatý.

Podstatu čili *přirozenost* tohoto Boha poznáváme z jeho svobodného zjevení podle svědectví Písma svatého. Je od věčnosti *Pán* a od stvoření světa ovládá svou mocí vše kromě svobody a odpovědnosti, kterou z lásky člověku daroval. Skrze Ježíše Krista vládne svou láskou i ve svobodné a odpovědné poslušnosti a důvěře věřících. Jeho neomezená vláda se uskuteční v budoucím vítězství Ježíše Krista v slávě. Jako *Pán* je Bůh *svatý* a je *láska*. Boží svatost znamená, že Pánu Bohu nemůže být nikdo a nic rovno a že chce, aby jen on sám byl uctíván jakožto svatý Bůh. Setkává-li se Boží svatost s hříšným odporem, projevuje se jako hněv, na němž trvalá lidská vzpoura troskotá. Boží láska znamená, že *Pán Bůh*, ačkoliv je od člověka oddělen svou svatostí, chce se mu darovat k věčnému obecenství.

V poměru ke stvořenému světu rozeznáváme několik *vlastností* Boha, jenž sám v sobě jest Pán, svatost a láska. Boží *všemohoucnost* znamená, že Bůh, jsa od věčnosti Pán, má svrchovanou moc nad vším, co stvořil, a že je svoboděn i vůči zákonům, které stvořenému světu dal. Boží *vševědoucnost* je prostorem a časem neomezené Boží vědění o všem minulém, přítomném a budoucím dění ve světě, nadto pak s láskou totožné Boží poznání těch, které si vyvolil k obecenství spásy. Vševědoucnost jakožto předvědění znamená, že ve spásném jednání před Kristem měl Bůh na mysli budoucí spásu v Kristu. Boží *věčnost* je svobodné panství svatého a milujícího Boha Hospodina nad vším stvořeným časem. Bůh nežije mimo náš čas, nýbrž vstupuje do našich dějin a do našeho pozemského života z lásky k nám a z nekonečného zájmu o nás. Není však našemu času podroben, nýbrž je jeho Pánem. Boží *věrnost* je lidsky neočekávatelná Boží stálost v původním plánu lásky s námi přesto, že jsme se stali Bohu nevěrnými a pohrdli jsme jeho láskou. Zjevením vrcholné Boží věrnosti k nám je Ježíš Kristus se svým vykupitelským dílem. Boží *spravedlnost* přesahuje naše lidské chápání spravedlnosti. Neznamená jen, že Bůh dobré odměňuje a zlé trestá, ale také, že je milosrdný a dává spásu hříšníkům. Jeho spravedlnost záleží

v tom, že našimi hříchy porušený věčný svůj řád spravedlnosti sám obnovuje obětí své trpící lásky v Synu svém Ježíši Kristu a tak nás zachraňuje před věčným odsouzením. Boží *moudrost* je tvůrčí stránkou Boží všemohoucnosti. Přesahuje všechn lidský rozum, ale přesto se projevuje člověku v prozřetelném řádu světa. Jejím vrcholem je spása světa v Ježíši Kristu ukřižovaném, což je z hlediska moudrosti lidské pošetilostí. Boží *sláva* je zrcadlení svaté Boží přirozenosti v díle stvoření. Je to čest a oslava, kterou stvoření nevědomky i vědomě prokazuje svému Stvořiteli. Vrcholu dosahuje Boží sláva tam, kde Bůh je stvořenými bytostmi dobrovolně ctěn, poslouchán a milován. Zvláštním místem Boží slávy je proto církev Božího lidu.

4.

VĚŘÍME V BOHA STVOŘITELE

Naše víra v Boha Stvořitele je poznáním, že neviditelný Bůh, který sám je věčný, stvořil z *ničeho* časný svět a dále v něm tvoří. *Vývoj* světa, jak nám jej popisuje věda, není pohoršením nebo popřením naší víry, nýbrž je podle ní prostředkem Božího stvo-

ření a tvoření světa. Naše víra v Boha Stvořitele však také znamená, že Bůh stvořil *nás* a každého člověka. Svým stvořením rozumíme, že svým početím, zrozením a životem jsme z vůle svého Pána, na němž jsme ve všem zcela závislí a jemuž jsme odpovědni.

Písmo svaté zvěstuje stvoření člověka vyprávěním o stvoření *Adama* a *Evy*. Čteme-li nebo slyšíme-li tuto zvěst, máme rozumět, že Adam a Eva jsme my, každý muž a každá žena. *Ráj*, o němž se tu vypráví, není nějaké místo na zemi v minulosti, nýbrž je to obrazné vyjádření harmonie, nevinnosti a blaženosti v obecnství s Bohem, pro něž jsme byli stvořeni.

Věříme, že jsme byli stvořeni k *Božímu obrazu*. Smysl biblického svědectví o tom pochopíme nejspíše tehdy, nebudeme-li v souvislosti s Božím obrazem v člověku myslit na nějaký obraz uměle vytvořený (fotografie, malířské dílo), nýbrž na obraz, který vzniká v zrcadle nebo na hladině vody. Takový obraz se vyznačuje tím, že zmizí, jakmile je zrušena blízkost mezi ním a zobrazovaným předmětem. V tomto smyslu je také člověk Božím obrazem. Pokud je blízko Bohu a v obecnství s ním, Boží obraz v něm je skutečností. Jakmile se však od Boha odtrhne a vzdálí, Boží obraz v něm mizí. Toto zrušení obecnství s Bohem a Božího obrazu v člověku nazýváme *hříchem*. Z tohoto základního hříšného

odvratu od Boha se rodí všechna zkaženost lidského života a všechny tak zvané hříchy.

Náš odpad od Boha a pád do hříchu je líčen v Bibli příběhem Adama a Evy. Vidíme zde, že hřích každého z nás záleží v podlehnutí pokušení být sám sobě bohem, v nedůvěře vůči Bohu a v touze po naprosté nezávislosti. Z odpadu od Boha se rodí neláska, hříšné žádosti, skutky proti Boží vůli a nelidské společenské řády. Nutným důsledkem hříchu je *vyhnání z ráje*, to jest zmaření harmonie, nevinnosti a blaženosti obecnství s Bohem, pro něž jsme stvořeni. Ke hříchu se pojí *vina*, která je důsledkem urážky svatého Boha naším hříchem, odděluje nás od Boží lásky, přivádí nás pod svatý Boží hněv, budí v nás špatné svědomí a žene nás stále dál od Boha. Vinu jednou spáchaného hříchu nemáme již ve své moci. Nemůžeme ji nijak smazat a odčinit. Zůstává skutečností, i když jsme se polepšili. Může ji odčinit a odpustit jen Bůh sám. Teprve smírcí obětí Kristovou jsou naše viny smazány a odpuštěny, jestliže v pokání a víře vděčně přijímáme spásu, kterou nám Bůh v Ježíši Kristu nabízí. Tím je v nás také obnován ztracený Boží obraz. Věříme, že *jsme obnoveni k Božímu obrazu* v Ježíši Kristu, který nás přivedl do obecnství poslušné důvěry a lásky s Bohem.

5. VĚŘÍME V JEŽÍŠE KRISTA

Máme plnou a osvobozující důvěru v Ježíše Krista jako *Spasitele*, v němž Bůh pro nás vše učinil a je s námi k naší spáse. Slovem „Kristus“ vyznáváme, že Ježíš je Duchem svatým obdařený Mesiáš, zaslíbený Spasitel. Vyznáváme ho jako *Božího Syna*, který je současně a nedělitelně naším prvorozeným bratrem i naším Pánem. Přijímáme vděčně milost, že Bůh se stal naším Pánem v našem bratru, aby se nám ve všem kromě hříchu přiblížil, nás se ujal, k poslušnosti důvěry beze strachu nás přivedl a svou láskou na věky spasil. Ježíš Kristus je naším bratrem ve svém *pravém a plném lidství*, a proto i my můžeme být jeho bratřími v údělu budoucí slávy v království Božím. Jeho prvorozenství vzhledem k nám záleží v tom, že Bůh je s ním od počátku jeho pozemského života dokonale sjednocen, abychom i my, vírou do něho vstípeni, v budoucím věku byli s Bohem z jeho milosti dokonale sjednoceni. Ježíš Kristus je náš *Pán* tím, že Bůh v dokonalé jednotě s ním se nám v něm zjevuje, jako Pán nás oslovuje, odpuštěním vin ze hříchu a věčné smrti vytrhuje a k sobě na věky připoutává. O lidském původu Ježíše Krista soudíme, že Ježíš byl synem Josefovým a Mariiným.

Věříme, že v Ježíši Kristu je *spása*. Spasil nás tak, že svou celoživotní obětí dokonanou na kříži pro nás a za nás hříšné trpěl a zemřel, smazav tím naše viny, odvrátil tak od nás Boží odsouzení a zavržení, zbavil naši smrt zla a hrůzy a dal nám sílu s hříchem vítězně zápasit. Zemřev na kříži, nezůstal v moci smrti, nýbrž *byl vzkříšen a oslaven*, je účasten moci a slávy Otcovy a je neviditelně přítomen jako duchovní hlava svému tělu, jímž je jeho církev po celém světě.

Základem naší víry v Ježíšovo vzkříšení není jeho tělesné, hmotné zmrtvýchvstání, nýbrž *duchovní setkání* Vzkříšeného s jeho apoštoly a učedníky. K nám přichází Vzkříšený ve svědectví Písma svatého a v obecenství své Večeře a mocí svého svatého Ducha osvěcuje naši mysl a zapaluje k víře naše srdce. Ze svědectví Nového zákona o Vzkříšeném vyrozumíváme, že evangelní podání o prázdném Ježíšově hrobu a tělesném zmrtvýchvstání není zprávou o historické události, nýbrž obraznou zvěstí o Božím činu skrytém lidskému zraku; o tom, že Bůh nenechal svého Syna ve smrti, nýbrž vzkřísil ho k oslavené duchovní existenci. Vzkříšený je totožný s Ježíšem Nazaretským. I ve své oslavené, nehmotné existenci zůstává celým člověkem v dokonalé jednotě s Bohem, který se v něm zjevil. Zůstává prvo-

rozeným bratrem nás všech (Ř 8, 29), kteří ještě „nejsme doma u Pána“ (2 K 5, 6), ale které on „přitáhne všechny k sobě“ (J 12, 32). Věříme, že vzkříšený a oslavený Kristus je Zastáncem své církve před přísným Božím soudem, že je Otcem dosazen za Pána budoucího věku a je již nyní Pánem svého věřícího lidu a že v něm je k Bohu připoutáno a k věčné slávě předurčeno i lidství naše.

6.

VĚŘÍME V DUCHU SVATÉM

Ve víře poznáváme, že Duch svatý je Bůh sám, který mluvil skrze proroky, zjevil se v Ježíši Kristu, promlouval i skrze naše otce a nyní oživuje srdce svých v obecenství Kristovy církve. Bůh, který se zjevil v minulosti, vstupuje s námi do obecenství v přítomnosti, je nám osobně přítomen a chce přebývat stále v našich srdcích. Mostem, po němž dějinné zjevení vchází do našich srdcí, je svědectví Písma i živé slovo církve na Písmu založené. Jako Duch svatý osvěcuje Bůh naši mysl, abychom Boží slovo chápali, otvírá naše srdce, abychom je přijali, přivlastňuje nám své dílo smíření v Ježíši Kristu,

vlévá do našich srdcí jeho lásku, spojuje nás v jednotu víry a naděje, proměňuje nás pokáním a vírou v dítky Boží, obdařuje nás duchovními dary a posílá nás ke svědectví a službě v díle jeho království.

7.

VĚŘÍME V ŽIVOT VĚČNÝ

Věříme, že skrze víru a lásku jsme již nyní skrytě účastni *věčného života* v Ježíši Kristu a máme i *naději* v plně odhalený věčný život s Kristem v budoucí slávě. S důvěrou a pokorou přijímáme zaslíbení, že ve věčné slávě pomine naše nedokonalé obecenství s Bohem skrze víru, že Boha uzzíme „tváří v tvář“ (1 K 13, 12) a že „Bůh bude všechno ve všem“ (1 K 15, 28). Tyto novozákonní obrazy vyjadřují i naši křesťanskou naději v dokonalé obecenství Boha se spasenými lidmi ve věčné slávě, dokonalou jednotu Boha a člověka v obecenství. V této víře a naději jdeme vážně a v bázni, nikoliv však se strachem vstříc své jisté smrti, která ukončí náš pozemský život. Ve světle Božího slova se nám smrt jeví jako setkání se svatým Bohem, jehož milosrdenství ponechává naději i tomu, kdo je

od Boha trestán zavržením. Smrt se nám jeví jako ukončení a uzavření časného života ke *konečnému soudu*. Věříme, že život věčný po smrti záleží v novém stvoření a obnovení člověka v duchovní, dovršené a na věky platné podobě. Základní životní vztah každého k Bohu i k bližnímu do okamžiku smrti nabývá po smrti věčného významu a věčné platnosti. Nové stvoření a obnovení člověka po smrti nazýváme *vzkříšením*. Děje se krátce po smrti jako duchovní *obnovení, dovršení* a *zvěčnění* našeho pozemského života ukončeného smrtí. Věříme, že o podobě našeho vzkříšeného života rozhodne skutečnost, zda náš pozemský život byl či nebyl přikryt spravedlností Kristovou a zda jsme Krista za svého pozemského života v pokání a víře přijali nebo nepřijali. Věříme, že údělem kajících a v Kristu spasených hříšníků po smrti a vzkříšení je *blaženost v Bohu s Kristem* v obecenství všech spasených, kdežto údělem nekajících a zatvrzelých hříšníků že bude *zoufalství odloučenosti* od Boha i od lidí. Vzkříšení a úděl zesnulých nejsou ovšem přístupny pozemskému zraku. Budou plně zjeveny, s konečnou platností prohlášeny a na věky zpečetěny až na konci věků při *posledním soudu*. Vyznáváme, že před věčným zavržením našeho hříšného života, který by sám ze sebe před svatým Bohem

Hospodinem v žádném případě neobstál, jsme zachraňováni jen obrácením ke Kristu v pokání a víře, dokud je ještě čas. Víme, že lhůta nám k tomu daná končí smrtí. Díky Bohu, že nás v Ježíši Kristu přijal na milost jako svůj spasený lid!

8.

ŽIJEME S KRISTEM VE SVÁTOSTNÉM OBECENSTVÍ

Žijeme s Pánem ve svátostném obcenství. Svátostným jednáním se činně podílíme na milosti Božího slova přítomného skrze slyšení svědectví Písma a svátostné úkony. Totéž Boží slovo, které je *hlásáno* v kázání, je ve svátosti *činně, viditelně a veřejně* údy církve *přijímáno*, spojujíc nás v uvědomělé obcenství v Kristu.

Křest je svátost první duchovní obrody, v níž Duch svatý přivtěluje křtěnce jednou provždy k Boží církvi a osvojuje mu milost Kristova křtu, kříže a vzkříšení.

Břimování je svátost, v níž Duch svatý oživuje a utvrzuje víru břimovance, řádně pokřtěného a vzdělaného v evangeliu, činí z něho uvědomělého

úda Boží církve skrze vyznání víry a slib věrnosti evangeliu a obdařuje ho svými dary i radostí Kristova vyznavače.

Večeře Páně je svátost, v níž je se svou obcí neviditelně přítomen její ukřižovaný, vzkříšený a oslavený Pán, aby ji slovem Písma svatého spravoval, Duchem svým posvěcoval a láskou svou sjednocoval a tak k sobě připoutával k věčnému obecenství v království Božím.

Pokání je svátost, kterou se věřící obec připravuje ke svátosti večeře Páně soukromým zpytováním svědomí, lítostí nad hříchy, smířením s Bohem i s bližními, předsevzetím nového života v Kristu a společnou zpovědí. Jako součást této svátosti je možná také zpověď soukromá.

Manželství je svátost, v níž se muž a žena v lásce navždy spojují a jsou Duchem svatým posvěcováni, aby byli obrazem Božím v Kristu, nástrojem Stvořitele ke vzniku nových lidských bytostí a základem rodiny podle Boží vůle.

Útěcha nemocných je svátost, v níž těžce nemocný je Duchem svatým posilován skrze Boží slovo a modlitbu a utvrzován ve víře v život věčný v Ježíši Kristu.

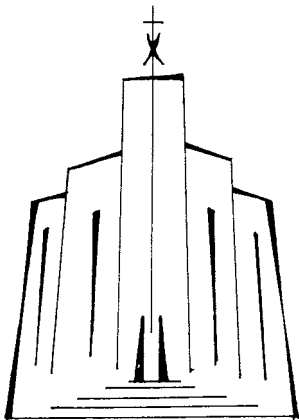
Svěcení kněžstva je svátost, v níž Boží církev na modlitbách pověřuje službami svého kněžství osoby

způsobilé a v níž Duch svatý jim dává vnitřní povolání ke kněžskému poslání.

Výsledky, k nimž dospěla naše teologie a její výklad Písma svatého, ukazují, že na víře našich sborů, zde stručně vyložené, je třeba stále odpovědněji ve světle Božího slova a pod mocí Kristova Ducha pracovat, ale že nic podstatného nemusí být v ní měněno. Smíme pokorně doufat, že Pán Bůh nám ze své milosti bude své slovo stále zřetelněji otvírat, aby naši víru i službu učinil věrnější a čistší. Přejeme našim sborům, aby tento Zpěvník obohatil, prohloubil a zvroucnil jejich obecnství víry a aby se v nich jeho písně staly nástrojem stále větší chvály a oslavy Hospodina.

Zdeněk Trtík, 1957

**PÍSNĚ
PRO CELÝ ROK**

1 Věříme v Boha jednoho

Alois Tregler
(1901—1971)

Vyznání víry
Josef Rostislav Stejskal (1894—1946)

Kněz

Věříme v Boha jednoho, Du - cha
věčného a Tvůrce všeho, Otce Ježíše
Krista i Ot - ce našeho, jenž od věč -
nosti vlád - ne královstvím duší našich.

Lid

Věříme v Ježíše Krista, Sy - na
Božího, Světlo ze Světla, Život

ze Života, jenž od Ot - ce při - šel,

ži - vo - tem svým zlo svě - ta i

Kněz Volně

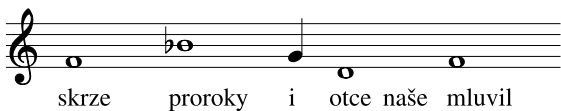
smr - ti pře - mo - hl, aby nám

získal království Boží věčné!

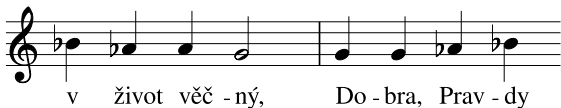
Věříme v Ducha Božího, jenž od věč -

nosti do věč - nosti vše oživuje,

v Ježíši Kristu se zjevil,

Lid

Kněz

Lid

Kněz

šťa - stni by - li, život Pravdy ži - li,

Lid

Pravdy Boží há - ji - ti se ne - báli

Kněz

a ži - vo - ta věč - né - ho tak ji - stě

Společně

do - sáh - li! Tak staň se!

2 *Minula noční hodina*

Rorátní píseň 1599,
Hradec Králové

Text kancionálu Karlsperkova (1620)
zkrácen a upraven

Mi - nu - la noč - ní ho - di - na,

kle - kně - me na ko - le - na

ve jmé - nu Ot - ce i Sy - na,

těž i Du - cha sva - té - ho,

jed - no - ho to Hos - po - di - na.

2. Děkujeme, ó Bože náš, / že jsi z lásky
otcovské / této noci byl naše stráž /
a že nad námi svou moc / neprovedl
nepřítel náš.
3. Otče náš, tebe prosíme: / Veď nás
Duchem svatým svým, / před tebou ať
nehřešíme, / nýbrž celý tento den / tebe,
Pána svého, ctíme!
4. Zažeň od nás ducha zlého, / ochraňuj nás
bezpečně / od člověka falešného, / dej nám
ze své milosti / vnuknutí Ducha svatého!
5. A když prací v potu tváří / chléb dobývat
budeme, / ty, náš moudrý Hospodáři, /
dílo naše požehnej, / ať se nám všem
dobře daří!
6. V tvou lásku pevně doufáme, / do tvých
rukou skládáme, / z tvé co štědré dlaně máme, /
dej, ať tento celý den / s tebou v bázni
přebýváme!

3 *Nový den tu, chvála Bohu*

Šamotulský kancionál, 1561

Text J. A. Komenského (1592—1670),
Praxis pietatis (1630), upravil
Ludvík Bohumil Kašpar (1837—1901),
upraveno (Z. T.)

The image shows a musical score for a hymn. It consists of four staves of music, each with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The melody is written in a simple, folk-like style. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables that span across notes. The lyrics are: "No - vý den tu, chvá - la Bo - hu, sprav, Pa - ne, co já ne - mo - hu, ať mi dnes tvé svět - lo sví - tí a srd - ce tvou mi - lost cí - tí."

No - vý den tu, chvá - la Bo - hu,
sprav, Pa - ne, co já ne - mo - hu,
ať mi dnes tvé svět - lo sví - tí
a srd - ce tvou mi - lost cí - tí.

2. Když vstávám ze svého lože, / chválím tě,
můj milý Bože, / že jsi mi byl této noci /
k ochraně a ku pomoci.

3. Ty, Ježíši, Zachránce můj, / při mně celý den
věrně stůj, / mírný pohled oka tvého / kéž
proniká ducha mého!
4. Duchu svatý, tvá útěcha / nechť mne klesati
nenechá, / cestou pravou veď mne stále, /
abych žil k tvé cti a chvále.

4 *V jitřní záři*

James McGranahan (1840—1907)

Upravený text Jana Pelíška
(1850—1916)

V jitřní zá - ři, ú - směv v tváři
po - vstal o - pět no - vý den
a já či - lý na svět mi - lý
hle - dí m zas, když zmizel sen.

Bo - ha chvá - lí slun - ce v dá - li
i to ptá - če na sně - ti,
jak by v ránu nemě - la Pá - nu
mo - je pí - seň za - zně - ti!

2. Strasti země / netkly se mě, / nebeský můj Otec
bděl; / byť pak i byl / hořem tříbil, / vím, jen
dobro mé tím chtěl. / Boha chvá - lí slunce v dáli /
i to ptáče na sněti, / jak by v ránu neměla Pánu /
moje píseň zazněti!

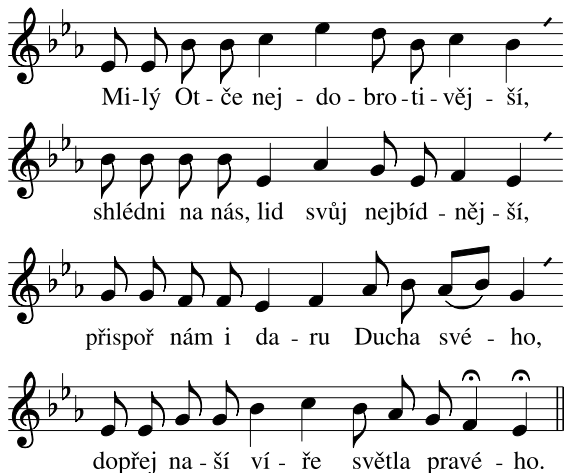
3. Vstaň, kdo kolem / sevřen bolem, / potěš ty jej,
Ježíši! / Ó kéž všudy / pláč i trudy / milost
tvoje utiší! / Boha chvá - lí slunce v dáli /
i to ptáče na sněti, / jak by v ránu neměla Pánu /
moje píseň zazněti!

4. A již vůkol / čeká úkol, / nuže chutě ku práci! /
Bůh dej síly, / žehnej píli, / ať vše v zdar
se obrací! / Boha chválí slunce v dáli / i to ptáče
na sněti, / jak by v ránu neměla Pánu / moje
píseň zazněti!

5 *Milý Otče nejdobrotivější*

Šamotulský kancionál, 1561

Martin Michalec (1484—1547),
přepracovaný text (Z. T.)

Mi-lý Ot - če nej - do - bro - ti - věj - ší,
shlédni na nás, lid svůj nejbíd - něj - ší,
přispoř nám i da - ru Ducha své - ho,
dopřej na - ší ví - ře světla pravé - ho.

2. Syna svého dej nám vírou znáti, / spravedlnost jeho rač nám dáti, / naše četné hříchy nepočítej, / v nebeské své říši věčný život dej!
3. Tvůj Syn, Ježíš Kristus, k nám se snížil, / aby zas nás, Otče, s tebou smířil: / všechnu lidskou bídu na se vložil, / život z velké lásky za nás položil.
4. Nyní přijímáme z Páně stolu / jeho dílo spásy plné bolu, / zpíváme ti, Otče, chválu vděčnou, / tobě chceme sloužit rukou společnou.

6 *Pánu všichni prozpěvujte*

Loys Bourgeois (1510—1561)

Jiří Střejc (1536—1599), zkráceno

Pá - nu všichni pro - zpě - vuj - te,

kdež - ko - li kte - ři byd - lí - te,

2. Znejte, že on jest sám Bůh náš, / ne my sebe,
on stvořil nás, / abychom ho milovali, / jeho
zákon poslouchali.
3. Chválu s upřímnou vděčností / vzdejte jeho
velebnosti, / jeho jméno vyvyšujte, / chvalte,
ctěte, zvelebujte.
4. Nebo dobroty jest plný, / od věků v ní
neproměnný, / věčná jest i pravda jeho, /
nikdy nemýlí žádného.

7 *Je pevným hradem Pán Bůh náš*

Martin Luther (1483—1546)

Martin Luther (1483—1546),
přel. Karel Špaček (1900—1958),
upraveno (Z. T.)

Je pev - ným hra - dem Pán Bůh
náš a dobrou zbra - ní, ští -
tem, jenž chrá - ní v nou - zi, kte - rou
máš teď s hříchem v bo - ji lí -
tém. Náš dáv - ný ne - pří - tel
zni - čit by nás chtěl, je - ho

zbra - ní jest zlá moc a sa - má

lest a nic mu ro - vno ne - ní.

2. Je málo našich slabých sil, / jsme všichni
přemáháni, / však ochránce Bůh vyvolil /
a ten nás v boji chrání. Kdo je to, dobře víš, /
je to sám Ježíš, / zástupů všech Pán, / jenž
jediným je zván; / s ním v poli zvítězíme.
3. A třeba zla byl plný svět, / jež duše lidské maří, /
již nesmíme se před ním chvět, / nám zvítězit se
zdaří. / Ta zloba odvěká / nás již neleká, / síly
zbravena, / na smrt odsouzena / pod Božím
slovem padne.
4. To Boží slovo přežije / tu všechnu temnou
zlobu, / Bůh otců našich s námi je / svým
Duchem každou dobu. / I když nám statek,
čest, / život dáti jest, / s tím se smíříme, / v nich
prospěch nezříme, / nás čeká v nebesích Pán.

8 *Bližní-li ti v prchlivosti*

Charles Crozat Converse
(1832—1918)

Text Josef Baštecký (1844—1922),
upraveno (Z. T.)

Bliž - ní - li ti v prchli - vo -
sti po - tu - py šíp v srdce
vryl, křeh - cí jsme, nuž v ocho -
tno - sti od - pusť mu, čím pochy -
bil. U - při - mně mu k usmí - ře -
ní na - bí - dni svou pra - vi - ci,

vždyť i ty chceš odpu - ště - ní

za své vi - ny do - sí - ci.

2. I když by se obnovilo / protivníka sočení, /
odpuš', co prv možné bylo, / po druhé snáz
k splnění. / Čiň, jak praví Páně rada, /
v dobrou vůli vejdi s ním, / nechať slunce
nezapadá / k večeru nad hněvem tvým.

3. Neustává-li v své zlobě, / odpusť zase,
pomni jen, / Pán že přijde ve své době, /
jemu patří pomsty den. / Nedej přemoci se
zlému, / duch nechť střeží tělo mdlé, /
budiž věren Mistru svému, / přemáhaje
dobrým zlé!

4. Když pak škůdce neumdlévá / zlovolně tě
soužití, / ten, jenž balzám v rány vlévá, / káže
zaň se modliti. / Vyprázdní-li toul svůj celý, /
nechtě smíru místo dát, / odpusť, jak sám Pán ti
velí, / sedmdesát sedmkrát!

9 *Posílám vás*

J. M. Biermann,

Jaroslav Vyskočil (1909—1959)

Křesťanský kancionál, 1916

Po - sí - lám vás já,
po - sí - lám vás pást

Mi - str váš a Rá - dce,
ma - li - čké mé stá - dce,

z nízkých vás zvy - šiv míst,
chléb z ne - be dát všem jíst.

Nuž jdě - te úz - kou těs - nou

bra - nou a du - še syť - te

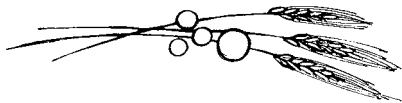
živ - nou ma - nou, já s vá - mi
jsem a bu - du v kaž - dý čas,
po - sí - lám vás já,
Mi - str váš, po - sí - lám vás.

2. Posílám vás, jste mými rozsévači, / nuž vzhůru
na můj lán! / Posílám vás, kam noha vaše kráčí, /
jak šel bych já tam sám. / Svět má již zřít
na vašem díle, / že nastala ta blahá chvíle, /
kdy k žatvě zraje věčný Boží klas, / posílám vás
já, Mistr váš, posílám vás.

3. Posílám vás, nuž vstaňte, bratří, k lovu, /
již rozestřete síť! / Posílám vás, když marný lov,
tak znovu / a k větším hloubkám jít! /

A jdouce do celého světa, / zvěstujte brzký
příchod léta, / že blízko Pán, že naplnil se čas, /
posílám vás já, Mistr váš, posílám vás.

4. Posílám vás, co lidem říci máte, / to můj vám
zjeví Duch, / rozváže sám váš jazyk k řeči svaté /
a zbystrí druhým sluch. / Co k spáse má být
zvěstováno, / v tu chvíli všem vám bude dáno, /
kdo z pravdy jest, ten slyší vždy můj hlas, /
posílám vás já, Mistr váš, posílám vás.
5. Posílám vás, tak bez mošny a holi, / již jděte
do všech měst! / Posílám vás, nuž buďte světu
solí, / vždyť máte Ducha křest! / A jděte hlásat
u všech dveří, / že věčně živ, kdo ve mne věří, /
že Bůh má v péči každý lidský vlas, / posílám
vás já, Mistr váš, posílám vás.

10 *Hned v jitře k tobě duši svou*

Robert Schumann (1810—1856)

John Keble (1792—1866),

p el. Josef Baštecký (1844—1922),
upraveno

The image shows a musical score for a hymn. It consists of four staves of music, each with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The time signature is common time (C). The lyrics are written below the notes. The first staff has the lyrics 'Hned v ji-tře k to-bě du-ši svou, ó'. The second staff has 'Bo-že, ne-su mod-lit-bou, tys'. The third staff has 'chrá-nil v no-ci, sen jsi dal, tys'. The fourth staff has 'tě-lo, du-ši za-cho-val.'.

Hned v ji-tře k to-bě du-ši svou, ó

Bo-že, ne-su mod-lit-bou, tys

chrá-nil v no-ci, sen jsi dal, tys

tě-lo, du-ši za-cho-val.

2. Den nový noc když zahání, / ty nové neseš
žehnání, / hřích nový smýváš, nové zlo /
zas novou milost nalezlo.

3. Kde mysl Bohu oddaná / vše věnovat chce pro Pána, / tam dar ten on si posvěti / a nový dává k oběti.
4. Náš úkol zde, náš životi běh / je plným zdrojem proseb všech; / a každé sebezapření / krok blíže k nebe stavení.
5. Ty sám, ó Bože, připravuj / nás v lásce pro ten pokoj svůj, / dej víc, než prosit umíme, / ať vždy se k tobě blížíme!

11 *Pán Bůh má síla jest*

Jiří Tánovský (1592—1637)
Cithara sanctorum, 1636

Patrně bratrská píseň
z jižní Moravy z poč. 17. stol.
podle Ž 27, upraveno

Pán Bůh má sí - la jest a
svě - tlo všech mých cest,

du - še má buď smě - lá,
 jak by sklíčit směla zlá tě zvěst?

2. Boha při sobě mám, / v něho silně doufám, /
 v bojovníka toho, / jenž je mocen všeho, /
 nezoufám.
3. Jedné věci žádám / a té vždycky hledám, /
 bych do vůle Páně / přebýval v ochraně
 odevzdán.
4. Ó uslyš mne, Pane, / ohlédni se na mne, /
 utíkám se k tobě, / rád tě mám při sobě, /
 můj Pane!
5. Tváře své přede mnou / neskrývej, buď se
 mnou, / tys mé spomožení / i vysvobození, /
 Bože můj!

12 *Beránku Boží, spáso má*

Philipp P. Bliss (1838—1876)

Josef Melichar (1857—1928)

přijmi mne jen dnes v spá-sy den,
 Spa-si - te - li můj dra - hý,
 přijmi mne jen dnes v spá-sy den
 a po - svěť si mé sna - hy!

2. Beránku Boží, slávo má, / oslavovat chci tebe, /
 vždyť jsi mne spasil, obživil, / v tobě doufám
 své nebe. / Žít ti chci i mřítí, / k tobě stále zřítí, /
 přijmi mne jen / dnes v spásy den, / Spasiteli
 můj drahý, / přijmi mne jen / dnes v spásy den /
 a posvěť si mé snahy.

3. Beránku Boží, Králi můj, / ó kéž to lidé vědí, /
 jak velmi všechny miluješ, / ó kéž jen k tobě
 hledí! / Chci též pomáhati / všechny k tobě zváti,

přijmi mne jen / dnes v spásy den, / Spasiteli
můj drahý, / přijmi mne jen / dnes v spásy den /
a posvěť si mé snahy.

4. Beránku Boží, Pane můj, / oslav se ještě
jednou / ve vlasti naší milené, / necht' se
tu mrtví zvednou / k hlasu tvého slova, /
když tak milost mnohá / [: na všech stranách, /
v smrti branách / k životu dopomáhá. :]

13 *Bože, Otče všemohoucí*

Loys Bourgeois (1510—1561)
Ženevský kancionál

Jiří Opoenský (1781—1842),
znovu upraveno (Z. T.)

Bo - že, Ot - če vše - mo - hou - cí,
přij - mi na - še dí - ky vrou - cí,
kte - ré z hlu - bo - ko - sti to - bě

2. Zákon Páně vyznáváme, / kázeň jeho
přijímáme, / Boha poslouchati sluší, /
on sám spasit může duši.
3. Evangelia moc Boží / naději všech
věrných množí, / rovné moci ke spasení /
v celém světě nikde není.
4. V jiné spasení doufati / nedals, Bože,
zvěstovati, / byť pak anděl z nebe kázal, /
nemá moci, aby vázal.
5. Dej nám ctnostný život vésti, / kázeň tvou
těž tiše nésti, / zbav nás všelikého zlého, /
zvláště hladu slova tvého!
6. Dej tvůj zákon milovati, / skutky víru
stvrzovati, / po šťastném pak zmrtevýchvstání /
dej tvé slávy požívání!

14 *Navštiv nás, Kriste*

Jistebnický kancionál, 1420

P vodní text z r. 1390

p epracoval Jan Hus (kol. 1371—1415)

zde zkráceno a p epracováno

Na - vštiv nás, Kri - ste
tou - že - ný, k pan - ství nad svě - tem
ur - če - ný, dej se nám v srd - ci
po - zna - ti a bez hrů -
zy tě če - ka - ti.

The image shows a musical score for the hymn "Navštiv nás, Kriste". It consists of five staves of music in G major (one sharp) and 6/8 time. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables across notes. The melody is simple and folk-like, with a mix of quarter and eighth notes.

2. Kde v této touze zpívají, / tam Ježíše v srdci mají, / Duchem jeho oživeni, / v srdci vírou zapálení.

3. Otcí i Synu zpívejme / i Duchu chválu
vzdávejme, / Hospodinu jedinému, / jenž dává
milost každému.
4. Kriste, Dárce vykoupení, / jenž jsi došel
oslavení, / maje podíl na věčnosti, / dej nám ze
své blaženosti!
5. Pane, pro své umučení / dej nám hříchů
odpuštění, / necht' nás mine věčný plamen,/
modleme se všichni, amen.

15 Tebe, Bože, chválíme

Vídeň, 1774

Te Deum laudamus

p v. Ambrož Milánský (304—397)

p el. Gustav Adolf Molnár (1884—1972)

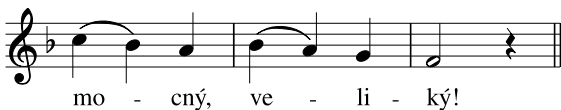
Te - be, Bo - že,
před te - bou se

chvá - lí - me, Pa - ne,
sklá - ní - me, tvé - mu

tvo - ji ctí - me
dí - ví - ce se

sí - lu, Tys od vě - ků
dí - lu.

na vě - ky, Bo - že

2. Andělů tě chválí sbor, / serafů a cherubínů, /
každý v světě vzdává tvor / slávu tobě,
Hospodinu, / ze všech světa zní to stran: /
Svatý, svatý, svatý Pán!

3. Ctí tě, Otče, na zemi / všichni velicí i malí, /
sbor tvůj s lidmi se všemi / uctivě tě, vroucně
chválí: / Čest a sláva nejvyšší / Synu tvému
Ježíši!

4. Pane mocný, Bože náš, / ve svém skoľ se
slitování, / dle svých slibů kéž nám dáš /
přesvaté své požehnání! / K tobě duše vzhlížejí, /
ty jsi naší nadějí!

16 *Ejhle, oltář*

Pavel Křížkovský (1820—1885)

Text Jan Nepomuk Soukop
(1826—1892)

upraven

Ej - hle, ol - tář ví - ry v srdcích zá - ří,

lá - sky hod nám o - pět na - stá - vá,

kte - rý zdá - vna s rozjasněnou tvá - ří

v ze - mi té - to cír - kev ko - ná - vá.

Po pří - kla - du dáv - ním se to dě - je

bra - tří Cy - ri - la a Me - to - dě - je,

kte - ří od - kaz Kristův pl - ni - li,
 pa - mět smr - ti je - ho sla - vi - li.

2. Těžké hříchu okovy nás tíží, / pevně k prachu země poutají, / proto Kristus na potupném kříži / mřel, by zpět nás vrátil ku ráji. / Odpusť, Bože, naši těžkou vinu, / dej, ať s láskou Ineme k tvému Synu, / který kletbu naši na se vzal, / abys ty nám odpuštění dal.
3. Sláva, sláva na výsostech Bohu, / nad Betlémem pěli andělé, / zpěv ten kéž se stále nad oblohu / k tobě, Pane, vznáší vesele! / Ó nechať se věčně věků vzdává / Králi králů po všem světě sláva, / jak to předky dávné učili / apoštolé naši přemilí.
4. Zaznělo nám slovo Pravdy věčné / ústy drahých bratří před věky, / podnes mluví v síle nekonečné, / blízký svět jim zní i daleký. / Přinesli nám s láskou Písmo svaté, / bychom ze studnice této zlaté / moudrost nebes hojně vážili, / Bohu ve víře se líbili.

5. Také v této milostivé době / zve nás tiše
 k svému stolu Pán, / slyšte srdcem, jak nás volá
 k sobě, / slavný hod má pro nás uchystán. /
 Přijdiž, Kriste, v duše naše dolů, / ať se tobě
 pokloníme spolu, / jak nás slavit večere tvé děj /
 naučili Cyril, Metoděj.
6. Vyslyš, Pane, naše prosby vřelé, / které k tvému
 trůnu skládáme, / žehnej církvi, žehnej vlasti
 celé, / zůstaň s námi, k tobě voláme. / Provázej
 nás na vezdejší pouti, / nedej lidu svému
 zahynouti, / ať je ke žním věčným uchystán /
 požehnaný, krásný český lán!

17 Ó svatý Bože

Josef Nikorewicz (1827—1890)

Alois Adlof (1861—1927)

The image shows a single line of musical notation on a five-line staff. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is common time (C). The melody consists of two measures. The first measure contains a half note G4, followed by a quarter note F4, a quarter note E4, and a half note D4. The second measure contains a half note C4, followed by a quarter note B3, a quarter note A3, and a half note G3. Below the staff, the lyrics are written in Czech: 'Ó sva-tý Bo - že, slyš na - še hla - sy, Vrať je-mu o - pět ty bla-hé ča - sy,'. The lyrics are aligned with the notes: 'Ó' under G, 's' under F, 'va-' under E, 'tý' under D, 'Bo' under C, '-' under B, 'že,' under A, 'slyš' under G, 'na' under F, '-' under E, 'še' under D, 'hla' under C, '-' under B, 'sy,' under A. The second measure has no lyrics written below it.

když k to - bě lká - me za ná - rod svůj.
kdy nad ním zá - řil ob - li - čej tvůj.

Ach, Pa - ne dra - hý, náš ná - rod mi - lý

tvou po - vrh' prav - dou v ne - ště - stí svém,

ne - hle - dá te - be, jde k zlé - mu cí - li,

ó vrať se k ně - mu, o - slav se v něm!

2. Ó svatý Bože, svou sešli vláhu, / ať vzkvetou
pouště, ať vzkvete sad: / veď zas nás cestou
ke svému blahu, / ať žáru víry ustoupí chlad. /
Dej Ducha svého na kosti suché, / ať život
všude je, Pane, zřít, / otevři uši k slyšení hluché, /
probud' si všude svůj věrný lid.

3. Necht', Pane, v našich přibytcích znovu /
tvůj sladký mocně zaznívá hlas, / dej průchod
všude milosti slovu, / zástupy věrou v Ježíše
spas! / Jsme národ, símě těch, kteří mřeli /
za pravdu tvoji v úzkostech svých / a kteří
touhu tu jednu měli, / bys ty jen vládl
potomkům jich.

4. Ó Pane drahý, slyš naše tužby, / národ
naš milý k životu vzkřis / a k tomu užij naší si
služby, / pošli nás k němu, ó Pane, viz: /
dělníků málo, vystroj nás k dílu, / ať otců
dávných vzkvete zas luh, / zvěstovat spásu
rač nám dát sílu, / zmocňuj nás k práci tvůj
svatý Duch!

5. Vzbud' nám, ó Pane, jak Hus byl lidí, /
by český národ budili zas, / ať srdce naše
jásajíc vidí, / že se k nám vrací milosti čas. /
Ó vyslyš prosby za národ český, / ať zvýšen
českým jsi hlaholem; / a naprav všechny
ty jeho stezky, / ať vzkvete rajsky
ta česká zem!

18 Aleluja, necht' sláva, čest

Philipp Nicolai (1556—1608) Bartolom j Crassellius (1667—1724),
text upraven podle p ekladu
Josefa Bašteckého (1844—1922) (Z. T.)

A - le - lu - ja, necht' slá - va, čest
Od vě - ků až do vě - čnos - ti

na - še - mu Bo - hu vzdá - na jest
náš Bůh, Pán pl - ný mi - lo - sti

za vše - cky skut - ky je - ho!
buď chvá - len od kaž - dé - ho!

Slav - te, prav - te: Sva - tý, sva - tý,

věč - ně sva - tý jest náš Pán Bůh

2. Aleluja, i Kristus Pán, / jenž na smrt k naší
spáse dán, / buď chválen z duše hloubi! /
On vyvolil nás za svůj lid / a zbavuje nás
těžkých bíd, / když srdce s ním se snoubí. /
Znejte, pějte: / Věčná láska, toť ta páska, /
která z kříže / k nám jej neodlučně víže.

3. Aleluja, buď vděčně ctěn / a vroucím srdcem
veleben / i ty, ó svatý Duchu! / Necht' v tobě
znovu zrození / a věrou s Kristem spojení /
jdem k věčné svatby ruchu! / Věz již a rciž: /
Tu se mění uvěření / v přímé zření, / o němž
nyní nemáš tuchu.

4. Aleluja, necht' sláva, čest / našemu Bohu
vzdána jest / v bytí trojjedinému! /
Nuž křesťanských se srdcí ples / k Otci,
Synu i Duchu nes, / k Bohu to jedinému! /
Amen, amen! / Svatý, svatý, věčně svatý /
jest náš Pán Bůh. / Sláva a čest budiž jemu!

19 *Má Pán Ježíš, má mě rád*

William Batchelder Bradbury
(1816—1868)

Anna Barlett Warnerová (1820—1915),
p el. Josef Baštecký (1844—1922),
upravil Alois Adlof (1861—1927)

Má Pán Je - žíš, má mě rád,

dí to Pí - smo na - sto - krát.

Vím, že dí - tky mi - lu - je,

že - hna - je jim, ce - lu - je,

zve i mě a má mě rád,

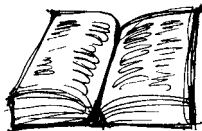
dí to Pí - smo na - sto - krát.

2. Má mě rád, vždyť krví svou / vykoupil též
duši mou, / život za mě položil, / aby hřích
mne nesoužil, / má Pán Ježíš, má mě rád, /
dí to Písmo nastokrát.

3. Má mě rád i v nemoci, / když už nikde pomoci. /
Jako strážce při mně bdí. / Miluji tě, ke mně dí;
/ má Pán Ježíš, má mě rád, / dí to Písmo
nastokrát.

4. Má mě rád! On, Pastýř můj, / ze mne
nespustí zrak svůj, / on mě věrně povede /
a do nebe uvede. / Má Pán Ježíš, má mě rád, /
dí to Písmo nastokrát.

5. Má Pán Ježíš děti rád, / ó kéž by to chtěly
znát, / aby k němu duše své / obrátily, když
je zve. / I já to chci zvěstovat, / že má Ježíš
děti rád.

20 *Jezu Kriste, štědrý kněže*

Jistebnický kancionál, 1420 Text ze XIV. stol.

upravený Janem Husem (kol. 1371—1415)

je zde zkrácen a upraven (Z. T.)

Je - zu Kri - ste, ště - drý
kně - že, s Ot - cem, s Du - chem
je - den Bo - že, ště - drost tvá je
na - še zbo - žjé, z tvé mi - lo - sti.

2. Ty jsi v světě bydlil s námi, / tvé tělo
trpělo rány / za nás, za hříšné křesťany, /
z tvé milosti.

3. Ó tvá dobroto důstojná, / ó milosti k nám
přehojná, / dáváš nám bohatství mnohá /
z své milosti.
4. Dals krev z těla vycediti, / dáváš v užitku
jí pítí, / takto chtě nás obživiti / z své milosti.
5. Věrně se nám ve všem dáváš, / milostí svou
k nám plápoláš, / za tak vzácné sobě nás máš /
z své milosti.
6. Ráčils nás sám zastoupiti, / život za nás
položiti, / věčnou smrt tak zahladiti /
z své milosti.
7. Draze jsi ty nás vykoupil, / umíraje,
za nás platil, / a tak nám věrně posloužil /
z své milosti.
8. Ó tvá milosti k nám divná, / ach, běda,
kdo tebe nedbá, / útěchy pak ovšem nemá /
z tvé milosti.
9. Tož, křesťané, z bludů vstaňme, / dané nám
dobro poznejme, / k Synu Božímu chvátejme, /
k té milosti!

10. Kriste, pro nás umučení, / zsinálý a zohavený, /
nám vždy milý buď a ctěný / z tvé milosti.
11. Chvalme Ježíše milého, / zle pro nás
potupeného, / život věčný máme z něho, /
z té milosti.
12. Jím zlého kéž jsme zbaveni, / ve všech
ctnostech rozhojněni, / v život věčný uvedeni /
z té milosti.
13. Budiž chvála Bohu Otci, / Synu jeho těžce
moci, / Duchu jeho stejné moci / a milosti.
14. Jako byla od věčnosti, / tak zvuč na věky
v radosti / mezi námi bez žalosti / z té milosti!

21 *Kéž tě víc miluji*

Robert Lowry (1826—1899)

Elizabeth Prentissová (1818—1878),
p. el. Alois Adlof (1861—1927),
upraveno

The image shows a musical score for a hymn. It consists of six staves of music, each with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The time signature is common time (C). The lyrics are written below the notes. The first staff has the lyrics 'Kéž tě víc mi - lu - ji,'. The second staff has 'víc lá - sky jen'. The third staff has 'dej mi, můj Je - ží - ši,'. The fourth staff has 'na kaž - dý den!'. The fifth staff has 'Vy - slyš tu pro - sbu mou,'. The sixth staff has 'du - ši mou stu - de - nou'.

Kéž tě víc mi - lu - ji,
víc lá - sky jen
dej mi, můj Je - ží - ši,
na kaž - dý den!
Vy - slyš tu pro - sbu mou,
du - ši mou stu - de - nou

ro - ze - hřej lá - skou svou,
jen lá - sky víc!

2. Užívat bývalo / mojí tužbou, / teď však
chci tobě žít / věrnou službou. / Tváře své
neskrývej, / na mne se podívej, / víc lásky,
Pane, dej, / jen lásky víc!
3. Necht' přijdou radosti, / necht' trpký žal, /
to jedno určení / nám v nich Bůh dal, /
bychom ho hledali, / tebe sledovali / a sobě
žádali / jen lásky víc.
4. Když pak se konec můj / přiblíží již /
a Bůh mně dovolí / složit můj kříž, /
zašeptám v loučení, / v pokorném smíření: /
K tobě, mé spasení! / Jen lásky víc!

22 Pán Ježíš kšaft nám zůstavil

Philipp Nicolai (1556—1608)

Jiří Opočenský (1781—1842),

upraveno (Z. T.)

Pán Je - žíš kšaft nám zů - sta - vil,
vzdav chvá - lu, chléb dal věr - ným svým

když sta - ré smlou - vě ko - nec byl,
a tak i ka - lich po - dal jim,

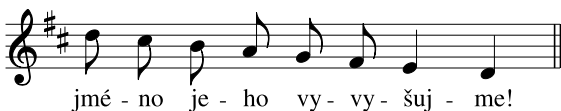
vždy s ná - mi slí - biv bý - ti;
chtě smut - ných po - tě - ši - ti.

Je - žíš, Je - žíš, všu - de či - ní

do - bro - di - ní, pro - zpě - vuj - me,

2. Chléb tento berme, křesťané, / on tělo Páně
vydané / nám svatě přivlastňuje. / I kalich
nové smlouvy té, / v níž mocí krve vylité /
Pán duše očišťuje. / Ježíš, Ježíš z nebe vyšel,
spasit přišel, / prozpěvujme, spásu v něm si
přivlastňujeme!
3. Kdo Krista vírou požívá, / ten z Boha věčný
život má, / v něm přebýváje stále. / Nikoli
tělo, Bůh jen sám / ten pravý život dává nám, /
on žíví dokonale. / Ježíš, Ježíš, ten Syn Boží,
radost množí, / prozpěvujme, jeho se jen
přidržíme!
4. Ó rač k nám, Bože, přijítí / a milost na nás
vylítí, / ať s radostí tě ctíme! / Dej nám
dar Ducha svatého, / vzdal od nás vše, co
škodného, / čiň víc, než rozumíme! / Ježíš,
Ježíš je se svými věřícími, / prozpěvujme,
cele jemu důvěřujme!

23 Blíž tobě, Bože můj

Lowell Mason (1792—1872) Sarah Adamsová-Flowerová (1805—1848),
p el. Alois Adlof (1861—1927), upraveno

Blíž to - bě, Bo - že můj,
jen to - bě blíž,
byť mě i tá - hnout měl
blíž to - bě kříž.
Za - ple - sá vždy můj duch,
blíž to - bě, jenžs můj Bůh,

The image shows a musical score for the hymn "Blíž tobě, Bože můj". It consists of six staves of music in a single system, all written in a treble clef with a key signature of one flat (B-flat) and a common time signature (C). The lyrics are written below the notes. The melody is simple and hymn-like, with a mix of quarter, eighth, and dotted notes. The lyrics are in Czech and express devotion to God.

blíž to - bě, jenžs můj Bůh,
jen to - bě blíž!

2. Byť mne tma objala, / slunka zhas' svit /
a duch můj unaven / přestával bdít, / můj bude,
Pane, sen, / [: blíž tobě, Bože, jen, :] /
jen tobě blíž!
3. Ukaž mi, cesta že / má k nebi jde / a vše,
co sesíláš, / z lásky že je! / Kéž ve všem pokyn
zřím, / [: blíž tobě jít že smím, :] / jen tobě blíž.
4. A když pak procitnu / pln díků, chval, /
v obět ti postoupím / každý svůj žal, /
aby mne každá tíž / [: vedla zas tobě blíž, :] /
jen tobě blíž.
5. A když mne jedenkrát / v zásvětnou výš /
přenese láska tvá / v nebeskou říš, / tenkrát
zatoužím již: / [: Pojmi mne k sobě blíž, :] /
jen k sobě blíž!

24 *Až potud nám pomáhal*

Franusův kancionál, 1505

Josef Baštecký (1844—1922),

upraveno (Z. T.)

Až po - tud nám po - má - hal
pro - to k bu - dou - cno - sti dál

Ho - spo - din z mi - lo - sti,
hled' - me s dů - věr - no - stí!

Bo - ží po - moc při - chá - zí

nám vždy v pra - vé do - bě,

v ní pak du - še na - chá - zí

2. Posud není zkrácena / ruka Hospodina. /
Když on z lásky k spasení / dal nám svého
Syna, / kterak s ním by neměl nám, /
čeho třeba dáti, / k nám jak Otec laskavý /
k dítkám svým se znáti?
3. Pomáhal a pomůže / Pán Bůh nám i dále, /
proto v něho skládejme / naděje své stále! /
Ví on, čeho potřebí, / dřív, než poprosíme, /
a že rád nám pomáhá, / z jeho slova víme.
4. Nám se ovšem časem zdá, / Pán že
obmeškává, / právě snad když milostně /
na lokty nás brává, / chtě nás nazpět donésti /
k ovcím stáda svého, / odkud nás byl vylákal /
úskok škůdce zlého.
5. Hospodin, jenž s námi byl, / vždycky s námi
bude, / rámě jeho otcovské / ochrání nás všude. /
On nás cestou života / provází a sílí, / nakonec
i přivede / k blaženému cíli.

25 Těš se v Bohu, duše má

Franusův kancionál, 1505

Upravený text Karola Kuzmányho
(1806—1866) (Z. T.)

Těš se v Bo - hu, du - še má,
vždyť On za dí - tko tě má

pěj mu pí - sně vdě - čné,
v lá - sce ne - ko - ne - čné.

Dá - vá, če - ho po - tře - bí,

vždy tě před zlým chrá - ní,

s trů - nu své - ho na ne - bi

2. Já od Pána všechno mám, / po čem srdce
touží, / rád mi všechno dává sám, / co mi
k spáse slouží, / chléb pro časné tělo mé, /
slovo pro mou duši, / nade vše ho milovat /
za to mně přísluší.
3. A když ho tak miluji / jako Otce svého /
a jak dítě obcuji / podle slova jeho, / tu moc
Boží milosti / ve mém srdci cítím, / pokojem
a radostí / nebeskou se sytím.
4. Když jen Bůh můj se mnou jest, / kdo mně
škodit může? / On mi jistě pro svou čest /
od zlého pomůže; / protivenství celý shluk /
nechť se na mne vrhne, / z jeho všemohoucích
ruk / nic mne nevytrhne.

26 *Opatruj mě z vysokosti*

Česká melodie z poč. 17. stol.

Dle veršované modlitby

J. A. Komenského (1592—1670)

z *Praxis pietatis*, 1630,

text znovu upraven (Z. T.)

O - pa - truj mě z vy - so - ko - sti,

Bo - že můj, pl - ný mi - lo - sti,

zbav mě, pro - sím, vše - ho zlé - ho,

hří - šné - ho i bo - le - stné - ho!

2. Věrný tobě toužím býti, / v lásce svým bližním
sloužiti, / nedávej právo žádnému / nade mnou
pánu jinému.

3. V tebe doufám, s tebou chci žít, / tebe si nedám
nikým vzít, / tys můj hrad i má zástita, / v tobě
pomoc má je skryta.

4. Nedej zahanbenu býti / tomu, kdo tě žádá ctíti, /
nespustím se, Pane, tebe, / až mi ruku podáš
z nebe.

27 Pane, jenžs mě koupil sobě

Kancionál bratří Habrovanských, 1530

Jan Amos Komenský

(1592—1670),

z Praxis pietatis, 1630

Pa - ne, jenžs mě kou - pil so - bě,

čím, ach, od - mě - ním se to - bě?

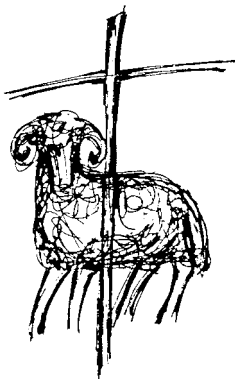
Dej, ať srd - ce mé se lká - ním

k to - bě vzpla - ne mi - lo - vá - ním.

2. Kéž tě, pokud živ jsem, chválím, / nechť se
všeho hříchu vzdálím, / ať již nekřížuji tebe, /
dej mi k tomu pomoc z nebe!
3. Srdce mé moc tvého kříže / nechať k tobě
pevně víže, / tvá smrt ve mně hřích ať moří, /
rány tvé mé zdraví tvoří!

4. Kéž má duše nedužívá / obětí tvou pookřívá, /
když se k boku tvému věrou / připne s láskou
a důvěrou.
5. Nespustím se nikdy tebe, / až mne jednou
ve své nebe, / k mému poslednímu cíli, /
přivedeš ty, Pane milý!

28 *Nezůstaň vázán pouhým snem*

John Hatton (1710—1793)

William Henry Burleigh (1812—1871),

p el. Miroslav Matouš (nar. 1921)

Ne - zů - staň vá - zán
pou - hým snem, jak - ko - li
čist jsi v ni - tru svém,
pro - ci - tni, če - ká
pra - vdy říš, bli - žní i
Bůh tě vo - lá, slyš!

The image shows a musical score for a song. It consists of six staves of music, each with a treble clef and a key signature of two sharps (F# and C#). The time signature is 4/4. The lyrics are written below the notes. The first staff starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. The second staff starts with a half note G4, followed by quarter notes A4 and B4. The third staff starts with a half note G4, followed by quarter notes A4 and B4. The fourth staff starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. The fifth staff starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. The sixth staff starts with a half note G4, followed by quarter notes A4 and B4.

2. Neskládej zdravé ruce v klín, / Pána buď
věrný, pilný syn; / každému úkol Bohem dán, /
o úkol též jsi požádán.
3. Povolán k dílu jsi už dnes, / nebude času zítra,
věz; / zítřek tvůj, máš-li přáno žít, / jiný zas
úkol bude mít.
4. Přítomný čas ti úkol dá: / pokora přednost
budiž tvá, / pomáhej v lásce bližním z běd, /
snaž se i v bouři kráčet vpřed!
5. Jak je den dlouhý, dobře čiň, / v nastalé noci
odpočiň. / S hotovým dílem přijde čas /
těšit se v říši věčných krás.

29 *Slyš, Pán Ježíš tebe volá*

George Frederick Root (1820—1895)

Alois Adlof (1861—1927)

Slyš, Pán Je - žíš te - be vo -
lá; proč jen o - tá - líš?
Ča - sto slý - cháš hlas ten li -
bý, kdy se o - brá - tíš?
Dlou - ho, dlou - ho vá - háš, me -
škáš, nač tak če - káš jen?

The image shows a musical score for a hymn. It consists of six staves of music, each with a treble clef and a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The melody is simple and consists of quarter and eighth notes. The lyrics are in Czech and are written below the notes. The text is: 'Slyš, Pán Ježíš tebe volá; proč jen otáčíš? Často slyšíš hlas ten líbý, kdy se obrátíš? Dlouho, dlouho váháš, měščíš, nač tak čekáš jen?' The final note of the sixth staff is a whole note.

Br - zo ži - vot u - ply - ne
ti, za - jde spá - sy den.

2. Proč jen váháš obrátit se? / Ježíš volá tě! /
Slyš hlas jeho, plný lásky, / jak tě k sobě zve! /
Ó zda myslíš, dost že času, / až snad zestaráš? /
Víš-li, zda už této noci / počtu nevydáš?
3. Neodkládej, Pán tě volá, / obrať se už dnes! /
Dnes mu srdce, duši svoji / i své hříchy vznes! /
Pán tě volá, neotálej, / teď je vhodný čas, /
nevíš, zda tě zítra bude / Ježíš volat zas.
4. Zameškáš-li obrátit se, / budeš jednou lkát, /
avšak nikdo tvého lkání / nebude již dbát. /
Pozdě, pozdě, hrozné slovo, / pozdě bude již, /
zavřena ti bude nebes / přeblažená říš.
5. Dnes však ještě pozdě není, / ó proč otálíš? /
Ježíš zve tě, prosí, volá, / pojd' jen, pojd' jen již! /
Viz tu lásku, viz ty rány, / vrať se k němu jen, /
dnes tě volá, dnes tě přijme, / dnes je spásy den.

30 *Kristus, příklad pokory*

Rohův kancionál, 1541

Lukáš Pražský (1460—1528)

Kri - stus, pří - klad po - ko - ry,

Pán náš mi - lo - sti - vý,

Ot - ce své - ho Syn mi - lý

a je - dno - ro - ze - ný,

pro hří - šné - ho člo - vě - ka

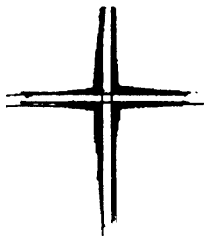

rá - čil bý - ti chu - dí,

ne - pra - vo - stmi na - ši - mi
tr - pěl po - ní - že - ný.

2. Když se nejprv narodil / jako syn člověka, /
v jesličky jej vložila / jeho milá matka, /
plenkami ovinula, / jsouc jen žena chudá. /
Tu již se ukázala / ta cesta bolestná.
3. Od svůdce pokušení, / od lidí hanění, /
od přátel utrhaní, / od cizích rouhání / ráčil
jest podstoupiti, / jiným roven býti, / jsa vždy
poslušen Otce / právě až do smrti.
4. Ve dne v noci hlídaje / ovce stáda svého, /
s pláčem velkým hledaje, / co bylo ztraceno, /
ovečku nalezenou / na ramena vložil /
a do svého ovčince / milostivě vrátil.

5. On je ten pastýř dobrý / u tichých, čistých
vod, / k pastvám věčně zeleným / přivedí
lidský rod. / Za každého člověka / svůj život
položil, / aby žádný nezhybnul, / ale věčně
živ byl.
6. S křížem svým dobrovolně / již na smrt se
bera, / děl: Svůj kříž každý vezmi, / zapři
sebe sama! / Musil Kristus trpěti, / a tak
vjíti v slávu, / za nás v nouzi nejvyšší /
dal sebe v zástavu.
7. Kriste, dej, ať pokorně / tvou cestou kráčíme, /
nesouce každý svůj kříž, / tě následujeme, /
zákona tvého dbalí / svým bližním sloužíme, /
u víře vytrvalí / s tebou vítězíme!

31 Otče všemohoucí

Vyšebrodský kancionál z r. 1410

Lukáš Pražský (1460—1528),

voln upraveno (Z. T.)

Music notation for the hymn 'Otče všemohoucí'. The score is written on a single treble clef staff with a key signature of three flats (B-flat, E-flat, A-flat) and a common time signature. The melody consists of eighth and quarter notes, with some phrases spanning across bar lines. The lyrics are printed below the notes, with hyphens indicating syllables that span across notes or bar lines.

Ot - če vše - mo - hou - cí,
pře - div - ný v své mo - ci,
a - bys lid - stvu byl znám,
Kri - sta Sy - na dals nám
své - ho je - di - né - ho,
přij - mi dík za ně - ho!

2. Dík za smilování / proti všemu zdání, /
neb moha se mstíti, / volils odpustiti. /
Přisvoj nám u víře / spásu v plné míře!
3. Milostiv chtě býti / ráčils nás odíti /
v spravedlnost novou / zásluhou Kristovou. /
Dej, ať v ní chodíme / a jiným svítíme!
4. Tvoje zaslíbení / došlo naplnění: / Ty jsi
v Kristu s námi, / Zlý už nás nezmámí! /
Sláva ti na nebi, / pokoj nám na zemi!
5. My zde tak pospolu / u Kristova stolu /
važme si milosti, / kterou nás on hostí! /
Vděčně zaplesejme, / chválu Bohu vzdejme!
6. Věčná Otcí sláva, / že se nám tak dává /
v Synu ke spasení, / v Duchu k uvěření! /
Jeho milování / ať nemá skonání!

32 *Z milosti tak hojné*

Vyšebrodský kancionál, 1410

Zpracováno podle husitských
nedělních rořátů (Z. T.)

Z mi - lo - sti tak ho - jné,
ště - dře pro - cá - za - né,
nám všem dar - mo da - né,
Je - ží - ši, náš Pa - ne,
ne - chať smí - me brá - ti
a se ra - do - va - ti.

The image shows a musical score for a hymn. It consists of six staves of music, each with a treble clef and a key signature of three flats (B-flat, E-flat, A-flat). The lyrics are written below the notes. The music is in a simple, folk-like style with a steady rhythm. The lyrics are: 'Z mi - lo - sti tak ho - jné, ště - dře pro - cá - za - né, nám všem dar - mo da - né, Je - ží - ši, náš Pa - ne, ne - chať smí - me brá - ti a se ra - do - va - ti.'

2. Ó náš milý Pane, / když nám slza kane /
v zármutku a kříži, / neseš naši tíži. /
Útočiště jisté / tys, ó Jezu Kriste!
3. Pro ovečky svoje / otevři své zdroje, / spravuj
naše činy, / přikryj naše viny, / z temných
hříchů vírů / veď nás, Pane, k míru!
4. Uslyš naše hlasy, / hlubino ty spásy, / v srdci
svém nás chovej, / k tvému dni uchovej, /
ať již s tebou stále / jsme jen k Boží chvále!
5. V poslední pak chvíli, / až se náš den schýlí /
a my před tvým soudem / odhaleni budem, /
milost rač nám dáti, / v lásce nás přijati!

33 *Dobry Spasiteli nas*

Z husitských rorát

Bratrská píseň ze Šamotulského
kancionálu, 1561

Pa - ne Je - zu Kri - ste,
na vě - ky jenž pře - bý - váš
v slá - vě Ot - ce či - sté.

2. Sestoupil jsi z lásky k nám / zjevit Otce svého, / jenž se v tobě ujal sám / lidu zbloudilého.
3. Dej nám v tomto životě / v pravdě tvé vždy státi, / srdce chovat v čistotě, / hříchů všech se báti!
4. Nedopusť nám trpěti / věčné smrti strasti, / dej nám v bázni dospěti / do nebeské vlasti!

34 *Vděčně zazpívejme*

Vyšebrodský kancionál, 1410

Husitská píseň z XV. stol., upravená
Lukášem Pražským (1460—1528),
nové zpracování podle obou
starobyklých znění (Z. T.)

Vdě - čně za - zpí - ve - jme,
sla - vné chvá - ly pě - jme
svě - ta Spa - si - te - li,
jak nám Pí - smo ve - lí.
Při - chá - zí k nám zno - vu
do - stát své - mu slo - vu.

2. Obraz Otce svého / bez hříchu našeho, /
v duši své i v těle / nám jsa roven cele, /
byl zde k naší spáse, / slíbil přijít zase.
3. Druhý příchod jeho / do srdce je tvého: /
Boží to Beránek / volí v tobě stánek, /
bere vše, co tvého, / dává vše, co jeho.
4. Duši nasycuje, / smutných potěšuje, /
bolest naši sdílí, / v boji s hříchem sílí, /
pozvedá a chrání / nás až do skonání.
5. Slavné příští Krista / soudný den nám chystá: /
v nebes bílé záři, / s proměněnou tváří / přijde,
aby soudil, / v čem kdo prospěl, bloudil.
6. Co teď nikdo neví, / onen den všem zjeví: /
kajících spasení, / pyšných zatracení; /
smrtí co skončeno, / bude zpečetěno.
7. Ještě pozdě není, / dnes je den spasení, /
Pánu se oddejme, / mamonu se vzdejme! /
Vždyť on na kříž vstoupil, / aby nás vykoupil.
8. Na to pamatujme, / v bázni Boží stůjme, /
dejme výhost hříchu, / složme hněv i pýchu! /
Kajme se s lítostí / ze všech nepravostí!

9. Dej, ať se tak stane, / Kriste, milý Pane! /
Ať tvé slavné příští / oslavíme čistí! /
Nastolit svou říši / přijď, Pane Ježíši!

35 *Co Bůh lásky rozhodl*

P vodn lidový náp v
p eجات do roará

P vodní text Karla Farského (1880—1927)
doplň n a obm n n (Z. T.)

Co Bůh lá - sky roz - ho - dl
ze své vě - čné ra - dy,
Kri - sto - vům teď zje - ve - ním
u - jí - má se vlá - dy.

The image shows a musical score for the song 'Co Bůh lásky rozhodl'. It consists of four staves of music in a single system, all written on a treble clef staff with a key signature of three flats (B-flat, E-flat, A-flat). The melody is simple and folk-like. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables that span across notes. The first line of music corresponds to the first line of lyrics, and so on. The piece ends with a double bar line.

2. Učinil nás pro sebe, / k životu věčnému, /
abychom mu sloužili, / vděčně lnuli k němu.

3. S Kristem máme milovat / bližního též svého, /
věrně ho ochraňovat / ode všeho zlého.
4. Hříšný Adam v každém z nás / odmítá tak žítí, /
závidí pak bližnímu / jeho živobyті.
5. Každý v druhém od dávna / nepřítele vidí, /
země, ač má rájem být, / spíš je peklem lidí.
6. Přišel Ježíš spasit nás / Božím slitováním, /
zjevil nám je slovem svým, / křížem i jednáním.
7. Tomu jen, kdo za ním jde, / kříž svůj tiše nesa, /
Duchem svatým otvírá / pokoje nebesa.
8. Celá cesta Kristova / obětí je lásky, / která přišla
obnovit / lidstva s Bohem svazky.
9. Ježíš nás chce učinit / svou vlastní rodinou, /
děťmi Boha, Otce všech, / zvláště těch, kdo hynou.
10. Pročež, bratře, sestro, střež / pravé lidství
v sobě, / jako Ježíš výhost dej / nelásce a zlobě.
11. Vyznávejme viny své / Otcí nebeskému, /
odpouštějme, jak on nám, / bližnímu též svému.

12. Uč nás, Jezu, zápasit / o království Boží, /
zmáhat zlo a hojit bol, / ať se pokoj množí.

36 *Ve jméno Krista doufáme*

Rohův kancionál, 1541

Bratrská, 1535, upraveno (Z. T.)

The image shows a musical score for the hymn 'Ve jméno Krista doufáme'. It consists of four staves of music, each with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The melody is simple and consists of quarter notes. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables that span across notes. The lyrics are: 'Ve jmé - no Kri - sta dou - fá - me, v něm spá - su svo - ji če - ká - me. Nás ni - kdo z to - ho ne - sve - de, spíš ne - be, ze - mě o - dej - de,'.

Ve jmé - no Kri - sta dou - fá - me,
v něm spá - su svo - ji če - ká - me.
Nás ni - kdo z to - ho ne - sve - de,
spíš ne - be, ze - mě o - dej - de,

2. Pro něho všechno snášíme, / neb slibům jeho
věříme, / že Otec neopustí nás, / dá pravdě
svojí nový jas / a ona zvítězí v svůj čas.
3. Nedbejme strachu žádného / a věřme
v Boha mocného, / jenž v Kristu nás se
zastane. / Věk strůjců zlého přestane, /
a pravda Boží zůstane.
4. Věrným sluší vždy doufati, / hrůz lidských
příliš nedbati. / Ty, stádce, Pána svého znáš, /
s ním všechny strachy překonáš, / vždyť jeho
sliby v srdci máš.
5. Je Beránek Pán nad pány, / Král Bohem
korunovaný, / on zlobu spoutá otěží, / žádná
lež dlouho neběží, / jen Kristu triumf náleží.

37 *Bůh je s námi*

Ira D. Sankeyová (1840—1908)

Walter John Mathams (1854—1931),

p el. Jan Hochman (1863—1950),

upraveno (Z. T.)

Bůh je s ná - mi, Bůh je s ná - mi,
to byl na - šich ot - ců zpěv,
ži - vo - tem svým ne - šli sa - mi,
Bo - ží mě - li ko - rou - hev.
Ne - chvě - li se, ne - kle - sa - li,
stá - le zně - lo z je - jich řad:

The image shows a musical score for a hymn. It consists of six staves of music, each with a treble clef and a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The time signature is common time (C). The lyrics are written below the notes. The first staff starts with a common time signature 'C'. The lyrics are: 'Bůh je s ná - mi, Bůh je s ná - mi, to byl na - šich ot - ců zpěv, ži - vo - tem svým ne - šli sa - mi, Bo - ží mě - li ko - rou - hev. Ne - chvě - li se, ne - kle - sa - li, stá - le zně - lo z je - jich řad:'. The music is written in a simple, clear style suitable for a hymn.

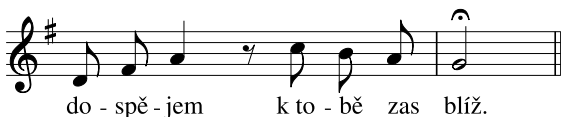
38 Bože, vylej lásku

František Štefl, 1921

František Štefl (1881—1943),
text upraven (Z. T.)

Bo - že, vy - lej lá - sku na na - ši
zem, nechť ži - je
v ní Jan Hus svým od - ka -
zem. Po - koj a
mír jí dej, bra - tr - ství
nám do - přež, ať zá - hy

The image shows a musical score for the hymn 'Bože, vylej lásku'. It consists of six staves of music in G major (one sharp) and common time (C). The lyrics are written below the notes. The melody is simple and hymn-like, with a clear cadence at the end of each line. The lyrics are in Czech and express a prayer for God to pour out His love and grant peace and life to the world.

2. Plameny kostnické, nám sviňte zas, /
ať v myslích Čechů všech probudí jas; /
temno necht' osvítí, / srdce jich roznítí; /
červánky kostnické, zařte nám blíž.
3. Hranice kostnická, do Čech svít víc, /
probudiž Čechům všem uspanou líc. /
Ať její záře moc / rozední v duších noc, /
by národ náš vždy spěl tvé Pravdě blíž.
4. Prach mistrův roznesl Rýn v širou dál, /
ne Pravdu Kristovu, v níž věrně stál. /
V té Pravdě nebeské / spějeme k spáse své /
ve stopách Husových tobě vždy blíž.
5. Hus, Bratří, Komenský nám vzorem jsou, /
slovem i životem k tobě nás zvou; /
kéž každý prohlédne, / z mdloby se
pozvedne / a k tobě, Otče náš, dospěje blíž.

39 Bože, před tvou velebností

Robert Führer (1807—1861)

Volný překlad německé písně

z 2. pol. XVIII. stol.

Bo - že, před tvou ve - le - bno - stí
na ko - le - na pa - dá - me,
dej nám hoj - nost své mi - lo - sti,
o to vrou - cně žá - dá - me;
jsou - ce o - btí - že - ni vi - nou,
lká - me: Rač nám od - pu - stit,

ne - chat' du - še ne - za - hy - nou,
Kri - ste, rač nás o - či - stit!

2. Slávu tobě na výsosti, / čest a díky vzdáváme, /
od tebe, dárce milosti, / mír pro sebe žádáme. /
Ó Ježíši, který snímáš / tohoto světa viny, /
do svého nebe uveď nás / a buď náš Pán jediný!
3. Boží slovo ukazuje / ku věčné slávě cestu; /
kdo je slyší a sleduje, / spěchá k Božímu městu. /
Učiň, Kriste, svou milostí, / abychom vždy
plnili / slovo tvoje s ochotností / a Otcí se líbili.
4. Ó Ježíši, nejsem hoden, / bys ráčil přijít ke mně, /
ale toliko rci slovem / a jistě uzdravíš mne. /
Tobě věřím, v tebe doufám, / tebe vroucně miluji, /
hříchy svoje oplakávám, / srdečně jich lituji.
5. K Boží lásce mne vzbuzuješ, / můj předobry
Ježíši, / srdce se mnou rozděluješ / jako kdysi na
kříži, / když se mně v svátosti dáváš, / přebývat
u mne žádáš, / hříšný jsem, a přec mne rád máš, /
kajícím nebe dáš.

40 *Tvůrce mocný nebe, země*

Náp v z po átku 19. století

P v. text z roku 1927,

v Kancionálu královéhradeckém (1846),
upraveno

The image shows a musical score for a hymn. It consists of six staves of music, each with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The time signature is common time (C). The lyrics are written below the notes. The lyrics are: Tvůr - ce mo - cný ne - be, ze - mě a co svět se jme - nu - je, je - hož bož - ství vše - chno plé - mě v ce - lém svě - tě zje - vu - je, te - be Pá - na pá - nů vzý - vám, pa - třít k tvé - mu smím ne -

bi, tím vě - do - mím po - o -

kří - vám, te - be duch můj ve - le - bí.

2. Bych byl srdce šlechetného, / Pane, přispěj silou svou, / v těžkých pracích stavu mého / nenech klesnout mysl mou! / Starost-li mou duši tíží / v trpkých zkouškách života, / oko tvé přec na mne shlíží, / přeje mi tvá dobrota.
3. Souží-li mne nedostatek, / k tobě budu volati, / sejmeš úzkost, spravíš zmatek, / když tě budu vzývati. / Velíš, bychom jako k Otci / v bédách k tobě volali / a v tvé lásce a v tvé moci / neustále doufali.
4. Svět-li proti mně se bouří, / Otče, budu volati: / Pomož, ukroť tuto bouří / a nedej mi klesati! / I vyslyšíš moje lkání, / vytrhneš mne z úzkosti, / snad i změníš sužování / v pramen hojné radosti.

5. Jestliže i zkormucuje / protivenství srdce mé, /
důvěra mne pozdvihuje, / abych vzýval jméno
tvé. / Když je nejhůř, ty jsi nejbliž, / ty znáš
v bídě přispěti, / jako bdělý Otec nespíš, /
hrozí-li zlo dítěti.
6. Nebudu se nouze báti, / v nebi o mne péče je, /
byť mne přítel nechtěl znáti, / v Bohu je má
naděje. / Pak-li bídu, protivenství / přišlo by
mně na se vzít, / je to úděl člověčenství, /
jemu se chci podrobit.

41 *Pozdvihni se, duše, z prachu*

Václav Jindřich Veit
(1806—1864)

Přepřacovaný text Boleslava
Jablonského (vlastním jménem
Eugen K. Tupý) (1813—1881)

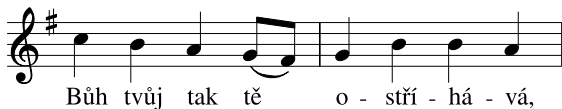
Po - zdvih - ni se, du - še, z pra - chu,
ne - be - ský cíl je ti dán,

spě - chej k ně - mu be - ze stra - chu,

s na - dě - jí, že zná tě Pán.

Bůh tvůj tak tě o - stří - há - vá,

jak ty vla - stní o - ko své,

po - krm ča - sný to - bě dá - vá,

k ho - dům vě - čným te - be zve.

2. Sláva tobě, velký Bože, / jenž jsi stvořil tento svět, / z rána slunce voláš z lože / a rozsíváš jarní květ; / jitřní záře, duhy krása, / světlý den i hvězdná noc, / všechno slávu tvoji hlásá, / všechno zvěstuje tvou moc.
3. Věřím v tebe, Všemohoucí, / který živly v moci máš, / který rukou vševládnoucí / základy hor otrásáš, / věřím v tebe, který kvítí / ranní rosou svlažuješ, / z jehož vůle slunce svítí, / v jehož pravdě hyne lež.
4. Ty, jenž dáváš klasům zrání, / krásou šatíš lilie, / ty, jenž umíš srdcím dáti / na vše lék, co bolí je, / veď nás cestou Syna svého, / v něm buď naší nadějí, / strážcem kroku bezpečného / v každé bludné závěži!
5. Bože, přijmi vroucí díky, / sliby lidu svého slyš: / Za tvou lítost nad hříšníky, / Syna tvého těžký kříž, / otců věrnost v práci, boji, / jenž byl svatým bojem tvým, / chceme býtí zcela tvoji / i svým dechem posledním!

42 Bože, jenž ráčils

Polský nápěv lidový

P opracovaný text

Vladimíra Š astného (1841—1910)

Bože, jenž ráčils před ti - sí - ci ro - ky
rukou svou řídils věrozvěstů kro-ky,

po - sla - ti ot - cům první svědky Svě - tla,
by set - ba tvo - je ta - ké u nás kve - tla,

k to - bě hlas pro - sby z církve na - ší va - ne:

Dě - dic - tví ot - ců zachovej nám, Pa - ne,

k to - bě hlas pro - sby z církve na - ší va - ne:

Dě - dic - tví ot - ců zachovej nám, Pa - ne!

2. Sláva ti, sláva, Pane náš a Králi, / za všecku lásku, kterou církvi dala / štědrá tvá ruka, / z níž jsme hojně brali, / když naše vlastní láska je tak malá! / [: K tobě hlas prosby z církve naší vane: / Dědictví otců zachovej nám, Pane. :]

3. Ježíši Kriste, Spasiteli milý, / svatého Ducha s Otcem hojný zdroji, / kéž bychom z tvého pramene vždy pili / v náruči církve, jež nás pravdou kojí! / [: K tobě hlas prosby z církve naší vane: / Dědictví otců zachovej nám, Pane. :]

4. Ó svatý Bože, Hospodine silný, / jenž třímáš žezlo nad zemí i nebem, / ty štědře sytíš dcery své i syny / svou manou věčnou, Kristem, živým chlebem. / [: K tobě hlas prosby z církve naší vane: / Dědictví otců zachovej nám, Pane. :]

5. Vše, co nám drahé, Pane Jezu Kriste, / s důvěrou ve tvé svaté ruce kladem, / tys býval otcům útočiště jisté, / i nám buď v bouřích nedobytným hradem! / [: K tobě hlas prosby z církve naší vane: / Dědictví otců zachovej nám, Pane. :]

43 *Pospíchejme, bratří, sestry*

Pavel Křížkovský (1820—1885)

Text V ry Klecanské (1891—1935)

(vlastním jménem A. Dudková),
p epracováno

Po - spí - chej - me, bra - tří, sestry, dě - ti,

pojďme vši - chni, kam nás vo - lá Pán,

k nohám Pá - ně ti - še po - se - dě - ti,

sly - šet zno - vu: Pokoj svůj vám dám,

po - koj, kte - rý každou bouři zti - sí,

po - koj, kte - rý bezpečnou je skrýší,
 po - koj vyš - ší ro - zu - mu i věd,
 po - koj, kte - rý jednou smíří svět.

2. Sláva Boží nad slávu je světa, / která jako pára je a dým; / k slávě Páně roste vše a vzkvétá, / cílem je to všeho radostným. / Pane, dej, ať také srdce moje, / napojené vláhou z tvého zdroje, / rozkvétá a jednou vydá klas, / až tvé žatvy naplní se čas!

3. Smutek hříchu duše naše tíží, / srdce plné slz až po okraj, / Ježíš, hle, nás volá na svém kříži: / Pojdte ke mně, já vám vrátím ráj! / Pojdte všichni hříchem obtížení, / u mne nalézt duše občerstvení, / pojdte slepí, hluší, plní ran, / u mne lék je pro vás přichystán!

4. Velký Bože, Hospodine svatý, / před tebou
necht' vše se koří v prach; / oběť dával
člověk hříchem jatý, / ty však zálibu máš
v modlitbách, / jimiž v skrytu duše své tě
vzývá, / když ti prosby, díky, chvály zpívá, /
když tvé svaté slovo mění v čin, / kajícně
když lituje svých vin.

5. Kristus Pán, hle, touží dlíti s námi, /
přichází k nám hříšným pod střechem, /
sestupuje z říše nad hvězdami, / přináší
nám mír a útěchu; / Beránek to Boží, svatý,
tichý, / který na kříž vzal i naše hříchy, /
který v slávě Boží z mrtvých vstal, /
pro něhož nám Otec milost dal.

6. Bože svatý, žehnej církvi naší, / dej,
ať vždy je věrným stádcem tvým, / ve dne
kéž se oblak nad ní vznáší, / v noci sviť jí
sloupem ohňovým, / aby znala v každé
době cestu / ke svatému, nebeskému městu, /
kde je věčný domov uchystán / pro všechny,
jimž ty jsi Bůh a Pán!

44 *Měj chválu našich rtů*

Johann Michael Haydn
(1737—1806)

Alexandre Vinet (1797—1847),
p el. Samuel Verner (1897—1976)

Měj chvá - lu na - ťich rtů, Pa - ne
náš, Spa - si - te - li, však
ta - ké krá - su slov ať do - pro - vá - zí
čin! Neb skut - ky kdy - by -
chom snad zra - zo - vat tě
mě - li, pak nej - krá - sněj - ší

The image shows a musical score for a hymn. It consists of six staves of music in G minor (three flats) and common time. The lyrics are in Czech. The melody is simple and hymn-like, with a mix of quarter and eighth notes. The lyrics are: "Měj chválu našich rtů, Pane náš, Spasite-li, však také krásu slov ať do-pro-vá-zí čin! Neb skut-ky kdy-by-chom snad zra-zo-vat tě mě-li, pak nej-krá-sněj-ší".

zpěv je prázdný, mrtvý
 stín, pak nej - krá - sněj - ší
 zpěv je prázdný, mrtvý stín.

2. Tys přišel sloužit sám, v službě tvá byla sláva /
 a služba dosavad jest znakem dítek tvých. /
 Kdo v práci ustává, v něm není víra pravá, /
 [: v něm není láska tvá, neb ty jsi síla mdlých. :]

3. Rád věřím slibům tvým, Pane náš dobrotivý, /
 kéž stejně hotov jsem tvým věřit rozkazům! /
 Kdyžs naději mi dal a štědrost tvá mne živí, /
 [: chci poslušností svou tvůj ozdobovat dům. :]

4. Což zemřela snad též s Kristem tam na Golgatě /
 ta láska slitovná, jež bídne k sobě zve? /
 Ne, zrodila se tam, vždyť stále nabádá tě, /
 [: bys hledal bližních bol jak poklad lásky své. :]

45 *Jako dítka k Otci svému*

Svatojanský kancionál 1863

Text Jana Drbohlava (1811—1877)

přepřacován (Z. T.)

Ja - ko dí - tky k ot - ci své - mu
k to - bě, Bo - hu vše - mo - cné - mu,
o - bra - cí - me š dů - vě - rou
zkor - mou - ce - nou my - sl svou;
vy - slyš, Ot - če, na - še lká - ní
na - svém trů - nu v ne - be - sích,
zjev nám svo - je smi - lo - vá - ní,
od - pusť li - du své - mu hřích!

2. Stvořiteli, Bohu Otci, / zazní zvučný
chvalozpěv, / čest buď Synu stejné moci, /
který za nás dal svou krev. / Buď i tobě
tatáž chvála, / Duchu, dárce milosti, /
Bože věčný, sláva stálá / buď ti až
do věčnosti!
3. Rci, jak máme ctíti tebe, / Bože, za tvou
dobrotu, / že jsi nám dal Syna z nebe /
ku věčnému životu? / Jasně svítí slovo jeho /
naездеjší pouti nám, / bychom došli cíle
svého, / jímž jsi ty, náš Bože, sám!
4. Kriste, zdroji slitování, / k tobě vždy se
chceme znát, / pro tvé svaté panování / vše,
co máme, chceme dát. / Necht' zní v církvi
neustále / z Písma svatého tvůj hlas, /
hradem necht' je na tvé skále / pevnou vírou
v každý čas!
5. Bože v Kristu, Spasiteli, / tobě život
chceme dát, / odvahy dost nebude-li, /
rač nám ji sám darovat! / Kéž jsme církvi
Slova tvého, / v níž tvůj mluví jasný hlas; /
zbav nás ducha zemdleného, / rci nám:
Já jsem prostřed vás!

46 *Mne zajmi, Pane můj*

George William Martin
(1828—1881)

George Matheson (1842—1906),
p el. Jan Blahoslav apek (1903—1987)

Mne za - jmi, Pa - ne můj, pak

vol - ný i - hned jsem; mne do - nuť,

bych svůj scho-val meč, a bu - du ví - tě -

zem. Já kle - sám ve vřa -

vě, když sám jsem svo - je

stráž, ty u - vě - zni mne v lok-tech

2. Mé srdce slabé jest, / než nalezne je Pán; /
mé srdce nezná jistoty, / jím zmítá divý van. /
Je zcela bez moci, / než ty je spoutáš sám; /
ó zotroč srdce láskou svou, / pak znikne
smrti tmám.
3. Má síla umdlévá, / než k službě dospěje, /
v mé síle oheň neplane, / dech jarní nevěje. /
Má síla pronikne / jen tebou protčena, /
má korouhev jen silou tvou / v boj bude
nesena.
4. Má vůle není mou, / než tvojí stane se. /
I kdyby trůnu dosáhla, / jím vánek otřese. /
V té vřavě získá si / opory jedině, / když
v tobě život nalezne / a v tobě spočine.

47 *Ó Lásko, jež mne nezradíš*

Alber Lister Peace (1844—1912)

George Matheson (1842—1906)

Samuel Verner (1897—1976)

Ó Lá - sko, jež mne ne - zra-
díš, svůj mír vlej v duši zra-ně-
nou! Co dals mi jen, ti vra-cím
již, můj pra - men ve svém moři
ztiš a roz - viň v pl - nost svou.

2. Ó Světlo, jež mou řídíš pouť, / jen tvým je
odleskem můj plam; / mé Slunce, rač mne
prošlehnout / a znovu srdce rozžehnout, /
ať čistě plápolám!

3. Ó Radosti, za trudem vším / ty čekáš –
co bych neměl snést, / když v mraku jasnou
duhu zřím / a s jitem slzy setřít smím? /
Co slíbils, pravda jest!

4. Ó Kříži, což se mám tě bát, / když sebou
zrak se vzhůru pne? / A byť bych vše zde
v hrobě klad', / zřím nový život rozkvétat, /
jenž nikdy nezvadne!

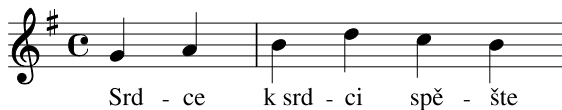

48 *Srdce k srdci spěšte spolu*

Ochranov, kolem 1735

Nikolaus Ludwig Zinzendorf (1700—1760),

p el. Jan Pelíšek (1850—1946)

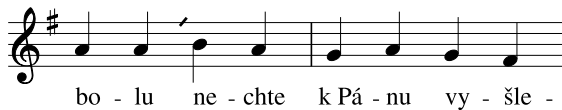
Srd - ce k srd - ci spě - ťte

spo - lu v srd - ci Pá - ně spo - či -

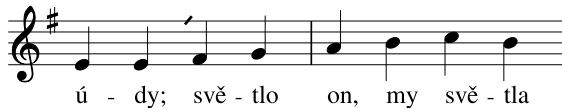
nout; plam své lá - sky v bla - hu,

bo - lu ne - chte k Pá - nu vy - šle -

hnout! Hla - va on, my tě - lo,

ú - dy; svě - tlo on, my svě - tla

svit; Mi - str on, my bra - tří

všu - dy; Vů - dce on, my je - ho lid.

2. Dítky Boží, pojdte, spějte / obnovit tu smlouvu svou; / Spasiteli přisahejte / lásku, věrnost srdečnou. / Když pak vaše milování / zeslabil by světa ráz, / proste, lkejte bez přestání, / až je Ježíš vzpruží zas.
3. Každý hled' co Boží sluha / tak svých bratří milovat, / aby druh pro svého druha / hotov byl i život dát. / Pán náš uměl tak k nám lnouti / krev svou prolil tak ten rek! / Považte, jak jej to rmoutí, / v sváru-li jsme vespolek.
4. Tak, ó Pane, spoj nás všudy, / jak jsi s Otcem jednoty, / ať již nás zde, tvoje údy, / nedělí zlé různoty. / Z tvého žáru nechat béře / naše světlo jasno své; / našim skutkům svět pak věře, / zví, že tví jsme učňové.

49 Pán Bůh je přítomen

Joachim Neander (1650—1680)

Gerhard Tersteegen (1697—1769),

přel. Alois Adlof (1861—1927),

upraveno (Z. T.)

Pán Bůh je při - to - men, kla-něj - me se

je - mu, při - stu - pu - jme s bá - zní

k ně - mu! Bůh je me - zi ná - mi!

Ztiš se s u - cti - vo - stí,

srd - ce, s čistou u - při - mno - stí! On buď

jen ve - le - ben, Bůh náš, pra - men

2. Pán Bůh je přítomen! / Jemu bez přestání /
nebeské se sbory klaní. / Svatý, svatý, svatý – /
jemu slavně pějí, / vůli jeho konat chtějí. /
Těž i k nám rač se sám, / Pane, nakloniti, /
když tě chceme ctíti.
3. Velebný a svatý, / vděčně slavit tebe /
toužíme, jak ctí tě nebe. / Před tvým obličejem /
chceme vždycky chodit, / rač nás Duchem
v pravdě vodit, / ať se jen den co den /
v tobě těšit smíme / a tě velebíme.
4. Věrné si nás učíš, / pokorné a vroucí, /
ať tvé lásky slunce skvoucí / hřeje nás, nám
svítí, / ať se tiše dáme / tebou vésti a tě máme /
za svůj skvost, v tobě dost. / Přijmi díkůvzdání /
za své slitování.

50 Ó Bože, spáso zašlých dob

William Croft (1678—1727)

Isaac Watts (1684—1748),

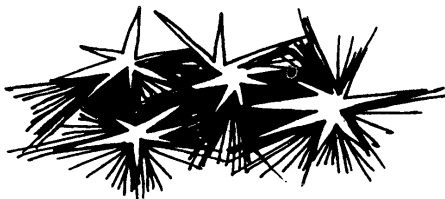
p el. Ferdinand Hrejsa (1867—1953)

The image shows a musical score for a hymn. It consists of four staves of music in a treble clef, 4/2 time signature. The melody is written in G major. The lyrics are in Czech. The first staff contains the first line of the hymn: 'Ó Bo - že, spá - so za - šlých'. The second staff contains the second line: 'dob, let při - štích na - dě -'. The third staff contains the third line: 'je, o - chrán - ce náš za bou - ří,'. The fourth staff contains the fourth line: 'zlob, náš vě - čný do - mo - ve!'. The music is simple and homophonic, with a steady rhythm.

Ó Bo - že, spá - so za - šlých
dob, let při - štích na - dě -
je, o - chrán - ce náš za bou - ří,
zlob, náš vě - čný do - mo - ve!

2. Tví svatí skryli v bezpečí / se tvého trůnu
v stín, / tvá ruka na to dostačí, / bezpečný
je tvůj klín.
3. Než hor tu vyvstal pevný kruh, / než upevněna
zem, / od věků ty jsi svatý Bůh / bez změny
v bytí svém.

4. Před tebou věků tisíc jest / jak zašlého
dne třpyt, / jako když hasnou jiskry hvězd, /
než slunce vzejde svit.
5. Veletok věků, bouřný čas / odnáší smích i sten, /
pohasne lidstvo, hvězdný jas / jak sen, když
vzchází den.
6. Ó Bože, spáso zašlých dob, / let příštích naděje, /
buď schránou naší v bouři zlob, / náš věčný
domove.

51 *Jezu Kriste, Synu Boží*

Z Jistebnického kancionálu, 1420

Původní text Jana Blahoslava
(1523—1571) je přepracován (Z. T.)

Je - zu Kri - ste, Sy - nu Bo - ží,
pl - ný ne - be - ské - ho zbo - ží,
ó rač pří - to - men nám bý - ti,
lás - kou svou nás ob - da - ři - ti,
slo - vem svým nás na - sy - ti - ti,
Du - chem svým nás pro - mě - ni - ti.

The image shows a musical score for the hymn "Jezu Kriste, Synu Boží". It consists of six staves of music in a single system, each with a treble clef and a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The lyrics are written below the notes. The first staff has a fermata over the final note. The second staff has a fermata over the final note. The third staff has a fermata over the final note. The fourth staff has a fermata over the final note. The fifth staff has a fermata over the final note. The sixth staff has a fermata over the final note.

2. Ty jsi Slovo Otce svého, / dokonalý obraz jeho;
/ předivnou tvou mocí, Pane, / nechť se tvůj
Duch naším stane, / těšiti nás nepřestane, /
jak dí tvoje slovo dané!
3. Dej se poznat, milý hosti, / zpřítomněný
ve svátosti, / upoutej nás mocným slovem, /
ať již věrně se svým Bohem / kráčíme v životě
novém / v duchu k službě pohotovém!
4. Svým nás učíš kněžstvem svatým, / ze vší
hříšnosti vyňatým, / dej, ať slovem tvým
svítíme, / pod kbelec je nestavíme, / sami je
věrně plníme, / pro ně oběť přinášíme!
5. Kéž v tvé pravdě vytrváme / a ovoce
vydáváme, / zvěstujeme jenom tebe, /
nedbajíce při tom sebe, / abychom přišli
do nebe, / svatým kde zít přáno tebe.

52 Pane, jenž z jasu vládneš tmám

Johannes Eccard (1553—1611)

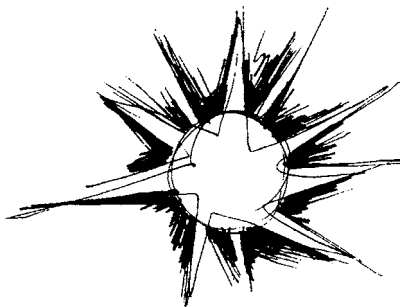
Henry Moore (1614—1687),

p el. Miroslav Matouš (nar. 1921)

Pa - ne, jenž z ja - su
vlá - dneš tmám, zá - kon jsi
náš i Sou - dce sám.
Pů - vod - ce lá - sky,
že - hnáš všem zro - ze - ným
v tom - to svě - tě tvém.

The image shows a musical score for a hymn. It consists of six staves of music in a 3/2 time signature, with a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are in Czech. The first staff begins with a treble clef and a 3/2 time signature. The music is written in a simple, homophonic style. The lyrics are: 'Pa - ne, jenž z ja - su'. The second staff continues: 'vlá - dneš tmám, zá - kon jsi'. The third staff: 'náš i Sou - dce sám.'. The fourth staff: 'Pů - vod - ce lá - sky,'. The fifth staff: 'že - hnáš všem zro - ze - ným'. The sixth staff: 'v tom - to svě - tě tvém.'. The score ends with a double bar line.

2. Nad naším dílem, Pane, stůj, / rozhoduj v nás
jen záměr tvůj. / Učiň nás hodny darů těch, /
které dal Ducha tvého dech.
3. Svobodu pravou rač nám dát; / toužíme vášní
svých se vzdát, / v čistotě dospět k cílům tvým, /
pokojně jít i krajem zlým.
4. Vzdálen je s časem, jenž tu byl, / sobecký
pohled, nízký cíl; / nyní nás k výším světla zve /
vše, co nám skýtá pravdy tvé.
5. Nebeský, svatý Otče náš, / víme, že přání naše
znáš: / poznávat, sloužit, v lásce mít / žehnání
tvé, tvůj boj, tvůj klid.

53 *Beránku Boží, Kriste*

Nápěv z Karlsperkova kancionálu,
1620

Upraveno podle
Svatojanského kancionálu, 1863

Be - rán - ku Bo - ží, Kri - ste,
rač nám dát srd - ce či - sté,
ať te - be vy - zná - vá - me
vždy na ka - ždém mí - stě!
Smi - luj se nad ná - mi!

The image shows a musical score for the hymn 'Beránku Boží, Kriste'. It consists of five staves of music in a single system. The key signature is one flat (B-flat) and the time signature is 4/4. The lyrics are written below the notes. The melody is simple and homophonic. The final note of the fifth staff is a whole note with a fermata, indicating the end of the phrase.

2. Když hřích vše kolem kruší, / drž, Pane,
naši duši, / abychom pevně stáli, / jak se
na nás sluší. / Smiluj se nad námi!

3. Otče, jenž ve svém Synu / odpouštíš hříchů
vinu, / odejmi z nás i zlobu, / rádkyni zlých
činů. / Smiluj se nad námi!
4. Ochránce nejmocnější, / spáso věčná i zdejší, /
zruš hněvy, zášť i války, / srdce ukonejši. /
Smiluj se nad námi!

54 *Ó shlédni, Bože věčný*

Nápěv J. Steffana ve Veitově
chorální knize z roku 1847

Přepracovaný text podle
Karlíkova Zpěvníku, 1860

The image shows a musical score for the hymn 'Ó shlédni, Bože věčný'. It consists of three staves of music in G minor (three flats) and common time (C). The lyrics are written below the notes. The first staff contains the notes for 'Ó shlé - dni, Bo - že'. The second staff contains 'věč - ný, k svým dí - t - kám la - ska -'. The third staff contains 'vě a zpěv náš při - jmi'.

Ó shlé - dni, Bo - že
věč - ný, k svým dí - t - kám la - ska -
vě a zpěv náš při - jmi

vdě - čný k tvé cti a o - sla -
 vě! Na na - še ne - hled
 vi - ny, viz, jak jsme zkru - še -
 ni, nám od - pust' hří - šné
 či - ny, dej mi - lost spa - se - ní!

2. Ty před dávnými lety / jsi stvořil naši zem /
 a všechny hvězdné světy, / jež krouží
 vesmírem. / Nechť zní ti čest a sláva, /
 že stvořil jsi též nás, / co láska tvá nám dává, /
 kéž naše splácí zas!

3. Tvé svaté slovo hlásá, / co člověk dělat má, /
je světlo v něm a spása, / bez něho chlad a tma. /
Duch tvůj jen tomu dává / všech sedm darů
svých, / kdo prosit neustává / v modlitbách
pokorných.
4. Ó Pane, nejsme hodni, / bys přišel k nám
co host, / však dáváš nám den po dni / svou
znáti přítomnost. / Kde shromáždí se dva, tři, /
ty sám jsi prostřed nich, / ty vládneš církvi
bratří / zde jako v nebesích.
5. Bůh, věčný vládce všeho, / nás v Kristu
k sobě zve / a chrání všeho zlého / jak Otec
dítky své. / Vrátil nám synů práva, / jež
promarnil náš hřích, / naději v Kristu dává /
na život v nebesích.
6. V tvém srdci navždy skryti / již víme,
Bože náš, / že celé naše žití / sám ve své péči
máš / a bez tvé vůle, Pane, / nám nespadne
ni vlas, / nechť víra ta v nás plane / a hřeje
v každý čas!

55 *Kdo v ochraně Nejvyššího*

Loys Bourgeois (1510—1561)
Svatojanský kancionál, 1863

Text Jiřho Strojce (1536—1599)
na Ž 91 z r. 1587 upraven (Z. T.)

Kdo v o - chra - ně Nej - vyš - ší - ho
ten si - lou Vše - mo - hou - cí - ho

be - zpe - čně skryt cho - dí - vá,
ka - ždý den se o - dí - vá.

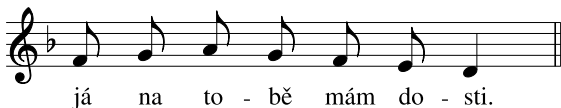
Pro - to i já ří - kám Pá - nu

ka - ždý den s dů - věr - no - stí:

V to - bě hrad mám i o - chra - nu,

2. Proto přístrachu nočního / nic se nebudu báti, / ani ve dne letícího / šípu se strachovati. / Ani žádné morní rány / nenadále škodící, / ani zhouby na vše strany / žádného nešetřící.
3. Kdybych po levici tisíc / náhle viděl klesati, / po pravici desetkrát víc, / nebudu se lekati, / nýbrž Bohem jsa zachován, / budu jen spatřovati, / jakou umí odplatu Pán / zlo činícím dávati.
4. Poněvadž Boha samého, / přepevné útočiště, / i ty za ochránce svého / volíš na každém místě, / ani ty se neboj zlého! / Zlo k tobě nedosáhne, / žádná rána stánku tvého / škodlivě nezasáhne.
5. Věř, že silám svým o tobě / Bůh ráčil přikázati, / že tě mají v každé době / v krocích tvých ostříhati. / Tak tě jako na rukou svých / v zlý čas bude nositi, / že ti ani ve dnech smutných / nic nebude škoditi.

56 *Malé kapky vody*

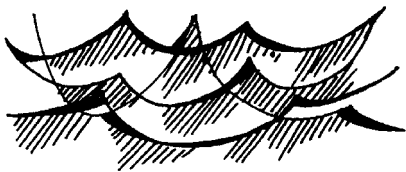
Julia Abigail Fletcher Carney
(1823—1903)

Text J. A. Carneyové od
neznámého překladatele
upraven a doplněn (Z. T. a J. V.)

Ma - lé kap - ky vo - dy,
zrn - ka pí - sku jen,
o - ce - á - ny tvo - ří,
ce - lou na - ši zem,
ce - lou na - ši zem.

The image shows a musical score for the song "Malé kapky vody". It consists of five staves of music, each with a treble clef and a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The time signature is 2/4. The lyrics are written below the notes. The first staff starts with a quarter rest, followed by four quarter notes. The second staff has a quarter note, a quarter note, a half note with a slur, and a quarter note. The third staff has a quarter note, a quarter note, a quarter note, and a half note. The fourth staff has a quarter note, a quarter note, a half note with a slur, and a quarter note. The fifth staff has a quarter note, a quarter note, a half note with a slur, and a quarter note. The lyrics are: "Ma - lé kap - ky vo - dy, zrn - ka pí - sku jen, o - ce - á - ny tvo - ří, ce - lou na - ši zem, ce - lou na - ši zem."

2. Malé okamžiky, krátké jako dech, /
mohou zplodit vinu, [: která nemá břeh. :]
3. Každý skutek vidí Soudce náš a Pán, /
sklidí to, co zasel [: každý na svůj lán. :]
4. Lásku rozsévejme kolem sebe již, /
v srdcích chovajíce [: Kristův lásky kříž! :]
5. Ježíš, Pastýř milý, věrné ovce zná, /
půjdem-li za ním, [: on nám požehná. :]

57 Hory, doly, stráně

Josef Ferdinand Primus
(1839—1919)

Ludvík Bohumil Kašpar (1837—1901)
upraven (J. V.)

Ho - ry, do - ly, strá - ně,

ne - be - sa i zem,

zvu - čte ke cti Pá - ně

moc - ným o - hla - sem,

zvu - čte ke cti Pá - ně

moc - ným o - hla - sem.

2. Jasným písň zvuken / všichni, kde kdo jest,
[: vděčným srdce tlukem / Pánu vzdejme čest! :]
3. Co jen v tomto světě / máme dobrého, /
[: v zimě jako v létě / vše je od něho. :]
4. On se nám hned zjitra / mile ozývá, /
[: včera, dnes i zítra / s námi přebývá. :]
5. S námi dozajista / také v tento den /
[: pro Ježíše Krista / bude přítomen. :]
6. Směle tedy spějme / k dárci milosti, /
[: jemu vyzpívejme / žal i radosti! :]
7. Běh svůj počínáme, / Pane, v jménu tvém, /
[: dej, ať prospíváme / v díle všelikém! :]
8. Když se znovu blíží / večerní k nám stín, /
[: Pane, sejmi tíži, / v svůj nás přijmi klín! :]

58 *Jako prorok mnohý*

Miloslav Hladík, 1925

Přepřacovaný text M. Hladíka
(J. V.)

Ja - ko pro - rok mno - hý
pro své bož - ské vlo - hy
v ru - ce hří - šných dán,
vla - stní kr - ví svo - je
spá - so - no - sné bo - je
zpe - če - til náš Pán.

The image shows a musical score for the song "Jako prorok mnohý". It consists of six staves of music in a single system. The key signature is one flat (B-flat) and the time signature is common time (C). The melody is written on a treble clef. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables that span across multiple notes. The lyrics are: "Ja - ko pro - rok mno - hý pro své bož - ské vlo - hy v ru - ce hří - šných dán, vla - stní kr - ví svo - je spá - so - no - sné bo - je zpe - če - til náš Pán."

2. Nad proroky všemi, / co jich bylo v zemi, /
Synem Božím byl. / Bychom život měli /
a hojně ho měli, / hořký kalich pil.
3. Láska jeho živá / ubohého zhřívá, / hřích už
netíží. / Proto tady visí / ten, jenž mrtvé křísí, /
s lotry na kříži.
4. Jak se státi mělo, / jenž dal v oběť tělo, /
navždy nezemřel. / Vstal a věčně živý / náš Pán
dobrotivý / nebe otevřel.
5. Kde se tvoji milí / v lásce sjednotili, / ty jsi
uprostřed. / Až tvá láska, Pane, / ve všech
srdcích vzplane, / nebem bude svět.
6. S námi žiješ stále, / a když nenadále / bratr
přijde k nám, / trochu lásky žádá, / čeká-li ho
zrada, / zrazen tys, náš Pán.
7. Dobrotivý Pane, / lásky požehnané / rač nám
hojnost dát. / Živi z tvého slova / nechceme tě
znova / hříchem křížovat!

59 Před mírným zrakem Krista

Hugo Nyberg (1873—?)

Lars Stenbäck (1811—1870),

přel. M. Matouš (nar. 1921)

The image shows a musical score for a hymn. It consists of four staves of music in a single system, all written on a treble clef. The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is common time (C). The lyrics are written below the notes. The first staff begins with the word 'Před'. The second staff begins with 'Kri - sta'. The third staff begins with 'žal. A'. The fourth staff begins with 'dál před'. The music ends with a double bar line and repeat dots.

Před mír - ným zra - kem
Kri - sta zde stojím, když mne trá - pí
žal. A vi - ny svo - je ne - su
dál před mír - ným zra - kem Kri - sta.

2. Před mírným zrakem Krista / mne hřích
a přízrak smrti rve. / A s touhou hledím
v bídě své / do mírných zraků Krista.

3. Před mírným zrakem Krista / jsem ztratil
příslib, jež dal Pán; / a čekám ortel, jenž
mi dán / před mírným zrakem Krista.

4. A v mírných zracích Krista / zřím věčnost.
Leč i zavržen, / když klesám, posléz hledím jen /
do mírných zraků Krista.

60 *Tebe, Bože, velebíme*

Svatojanský kancionál 1863

Text je volnou parafrází
Te Deum laudamus (Z. T.)

Te - be, Bo - že, ve - le - bí - me,
jenž máš na ne - be - sích stan,
vzne - še - né tvé jmé - no ctí - me,

to - bě vrou - cí dík buď vzdán

s u - pří - mno - stí, po - ko - rou,

že jsi na - ší o - po-rou.

2. Otče, tvá jest věčná vláda, / duše, tělo tvůj
jest dar, / světa řád tvá ruka zvládá, / z tebe
vše má vznik i zmar, / hvězdy, moře, vzduch
i zem / moci tvé jsou důkazem.
3. O tvé k lidem lásce vřelé / svědčí onen
velký div, / žes nám poslal Spasitele, /
aby každý z nás byl živ. / Žádná ústa lásku
tvou / vypovědět nemohou.
4. Hospodine, Bože věčný, / nehodné své děti spas,
/ spravuj lid svůj nestatečný, / řiď a veď i kárej
nás, / ve všech zkouškách s námi stůj, / před
hříchem nás opatruj!

5. U tebe je slitování, / odpusť dluh náš laskavě, /
po zdejším nás bojování / pozvi k věčné
oslavě, / rač nám ku pomoci stát / jako pevný
štit a hrad!

61 *Vyvyšujme Hospodina*

Svatojanský kancionál 1863

Text ze Svatojanského kancionálu
je volnou parafrází Ž 146.

Zkrácen a upraven (Z. T.)

The musical score is written in a single system with four staves. The key signature has three flats (B-flat, E-flat, A-flat), and the time signature is common time (C). The melody is in a soprano register. The lyrics are written below the notes.

Vy - vy - šuj - me Ho - spo - di - na,
Ho - spo - din Bůh do - brý
jest, mi - lo, roz - ko - šno a
sla - dko v písni je - mu vzdáti čest.

2. Ochránce je lidu svého, / jako pastýř nad ním
bdí, / volá ovce rozptýlené, / k sobě zas je
shromáždí.
3. Sklíčenému srdci chystá / úlevu a útěchu, /
v boji rány obvazuje, / popřává i oddechu.
4. Hvězdy na nebeské báni / ovládá a jménem
zve, / rovněž zná a v paměti má / ctitele
a sluhy své.
5. Kdo že vyrovná se jemu? / On jen velkým
bude slout, / jeho úmysly a soudy / nelze
oku proniknout.
6. Utištěné mocně hájí, / slabým k právu
pomáhá, / pyšné hříšníky v svém hněvu /
k zemi srážet neváhá.
7. Zpívejme mu písně chvály, / dřív než přijde
smrti noc, / jemu dejme sebe v oběť, /
oslavujme jeho moc!
8. Nad vše sobě oblibuje, / když se srdce
k němu pnou, / věrných nikdy neopouští, /
důvěrně-li k němu lnou.

62 *K nebesům zření měj*

Svatojanský kancionál 1863

Text Svatojanského kancionálu
upraven

K ne - be - sům zře - ní měj,

ne - chvěj se, ne - le - kej,

ty srd - ce mé! Jsouc ho - řem

sklí - če - no, nes ti - še

bře - me - no v ú - zko - sti své!

O - chrán - ce Bo - ha znám,

je - mu se o - de - vzdám

se vším, co mám.

2. Kdo Bohu věren jest / a vždy jen jeho čest /
na srdci má, / ten snadno nese kříž, / jej
nepřemůže tíž / naň vložena. / Ochránce Boha
znám, / jemu se odevzdám / se vším, co mám.
3. Bůh jest má naděje, / že v nouzi přispěje, / to
jistě vím, / on bude o mne dbát / a pevně při
mně stát / se štítem svým. / Ochránce Boha
znám, / jemu se odevzdám / se vším, co mám.
4. Bůh kvítí odívá / a ptactvo sytívá / po všechem
čas; / i o mně jistě ví, / když na rtu se mi
chví / modlitby hlas. / Ochránce Boha znám, /
jemu se odevzdám / se vším, co mám.
5. K nebesům zření měj, / nechvěj se, nelekej, /
ty srdce mé! / Jsouc hořem sklíčeno, / nes tiše
břemeno / v úzkosti své! / Ochránce Boha
znám, / jemu se odevzdám / se vším, co mám.

63 Tobě, ó Pane Ježíši

Svatojanský kancionál 1863

Mat j Václav Šteyer (1630—1693)

Kancionál eský 1683

The musical score is written on four staves in G major (one sharp) and 3/4 time. The melody is simple and homophonic. The lyrics are written below the notes.

To - bě, ó Pa - ne Je - ží -
ši, jenž jsi náš pa - stýř
nej - vyš - ší, po - rou - čí -
me svo - ji du - ši.

2. Poznat dej viny hříchů všem, / ať nový život oblečem, / jak sluší synům před Otcem.
3. Kéž hřichu čelit umíme / a tobě jen vždy patříme, / pro tebe všechno snášíme.
4. Až přijde smrti naší čas / a k soudu jednou vstanem zas, / pak, milý Pane, stůj při nás!

64 *Kristus žije a já v něm*

Johann Crüger
(1598—1662)

Christian Füchtgott Gellert (1715—1769),
p el. Karel Špa ek (1900—1958),
upraveno (Z. T.)

The musical score is written in a single system with six staves. Each staff contains a line of music in a treble clef with a common time signature (C). The lyrics are printed below the notes. The melody is simple and homophonic. The key signature has one sharp (F#), and the time signature is common time (C). The lyrics are: Kri - stus ži - je a já v něm, kde jsou tvo - je hroz - by, smr - tí? Živ je, mým je o - chrán - cem, vše - chna mo - je pou - ta zdr - tí, mne svým svě - tlem za - le - je, to je mo - je na - dě - je.

Kri - stus ži - je a já v něm, kde
jsou tvo - je hroz - by, smr - tí?
Živ je, mým je o - chrán - cem, vše -
chna mo - je pou - ta zdr - tí,
mne svým svě - tlem za - le -
je, to je mo - je na - dě - je.

2. Kristus žije, věrným všem / věčně bude vévoditi, / jemu patří celá zem, / v něm jen mohu věčně žíti. / To, co slíbil, jisté je, / to je moje naděje.
3. Kristus žije, nezoufám, / víra má mne toho chrání, / všem svým hříchům výhost dám, / on mi slíbil smilování. / V něm jen pravý život je, / to je moje naděje.
4. Kristus žije, za něho / ochotně chci život dáti, / býti srdce čistého / a všem svodům odpírati. / On mé vede kročeje, / to je moje naděje.
5. Kristus žije a já vím, / že svod ani poblouznění / již mne nerozloučí s ním, / sláva ani utrpení. / On mi v nouzi přispěje, / to je moje naděje.
6. Kristus žije, vede nás / k životu i smrti branou, / ve smrti nám smíru jas / vleje v duši odevzdanou, / která vděčně zapěje: / Pane, tys má naděje!

65 Jediný Synu

Jan Rozenplut ze Švarcenbachu
(kol. 1550—1602)
Rozenplut v kancionál, 1601

P vodní text z Rozenplutova
kancionálu, Olomouc 1601
upr. Josefem K esinou (1892—1969)

Je - di - ný Sy - nu

Ot - ce ne - be - ské - ho,

je - di - né Slo - vo Bo - ha

vše - mo - cné - ho, Je - ží - ši

Kri - ste, je - di - ná ra - do - sti,

ví - tej s vý - so - stí!

2. Poslaný na svět z Boží laskavosti / pro spásu lidstva, láskyplný hosti, / vítáme tebe, tobě se klaníme, / tebe chválíme.

3. Na kříži pro nás ty jsi smrt podstoupil, / obětí drahou z hříchů nás vykoupil, / pokrmě sladký, ty v našem zemdení / syť nás k spasení!

4. Pastýři dobrý, dobrodinče hojný, / dej, ať jsme lid tvůj v pravdě bohobojný, / který prost hříchu s tebou vždy chce žíti, / tobě sloužiti.

66 *My milujeme Ježíše*

J. P. Nernanský (1905—1954)

František Kučera (1880—1946)

Písň malého bratra

My mi - lu - je - me

Je - ží - še, jenž mi - lo - val nás

pr - ve a pro nás tr - pěl,
pra - co - val až do pro - li - tí kr - ve.

2. My milujeme Ježíše / nad všechno světa zboží, /
v něm všemu světu zjevena / je svatá láska
Boží.
3. My milujeme Ježíše, / v něm plnost všeho
máme, / s ním jdeme cestou života / a zla se
nelekáme.
4. My milujeme Ježíše, / z nás každý šťasten hlásá:
/ Ó pojďte k němu s důvěrou, / v něm pokoj náš
a spása.

67 *Jako hvězda v temnotě*

Evangelický zpěvník pro děti,
Lipsko (1931)

Johann Scheffler – Angelus Silesius
(1624—1677),
p el. Karel Špa ek (1900—1958),
upraveno (Z. T.)

Ja - ko hvě - zda v tem - no - tě
ty mne veď v mém ži - vo - tě,
Kri - ste můj, při mně stůj,
srd - ce mé si po - svě - cuj.

The image shows a musical score for the hymn 'Jako hvězda v temnotě'. It consists of four staves of music in G minor (three flats) and common time (C). The lyrics are written below the notes. The first staff starts with a treble clef and a common time signature. The notes are: G4 (quarter), A4 (quarter), Bb4 (quarter), G4 (quarter), F4 (quarter), E4 (quarter), D4 (half). The second staff notes are: D4 (quarter), E4 (quarter), F4 (quarter), G4 (quarter), A4 (quarter), Bb4 (quarter), G4 (quarter), F4 (quarter), E4 (quarter), D4 (half). The third staff notes are: D4 (quarter), E4 (quarter), F4 (quarter), G4 (quarter), A4 (quarter), Bb4 (quarter), G4 (quarter), F4 (quarter), E4 (quarter), D4 (half). The fourth staff notes are: D4 (quarter), E4 (quarter), F4 (quarter), G4 (quarter), A4 (quarter), Bb4 (quarter), G4 (quarter), F4 (quarter), E4 (quarter), D4 (half). The piece ends with a double bar line.

2. Ať tvé nebe v srdci mám, / ty v něm sviř
jak drahokam, / tvůj ať jas plane v nás, / světlem
svým nás všechny spas!

3. Tvoje lásky plná tvář / zastíní i slunce zář, / plamen svůj, Kriste můj, / v našich srdcích rozsvěcuj!
4. V náručí je zahřej svém, / zapal svatým plamenem, / při mně stůj, Kriste můj, / ducha mého osvěcuj!

68 *Kriste, jenž jsi smrt podstoupil*

Kralický bratrský kancionál
1615

Text Jana Augusty (1500—1572)
přepřacován (Z. T.)

Kri - ste, jenž jsi smrt pod - stou - pil,

a - bys hří - šný lid vy - kou - pil,

te - be, Pá - na, vy - zná - vá - me,

za to chvá - lu ti vzdá - vá - me.

2. Rač nám, hříšným, odpustiti, / pod moc smrti své nás vzíti, / ať již účast v tobě máme, / svodům hříchu odpíráme!
3. Ty jsi sebe z lásky zmařil, / aby Otec Duchem dařil / všechny, kdo již nejsou svoji, / ale vykoupení tvoji.
4. Z Ducha svatého přispění / hříchové jsou umrtveni / v každém, kdo se v tobě skrývá, / s tebou pohřben zas ožívá.

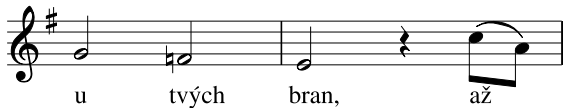
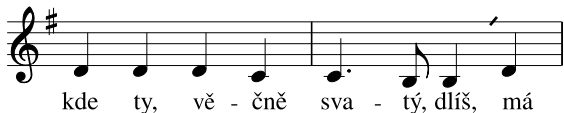
69 *Jak příbytky tvé milé jsou*

Johann Michael Haydn
(1737—1806)

Na Ž 84 Jaroslav Vyskočil
(1909—1959)

The musical score is written on three staves in G major (one sharp) and common time (C). The melody is simple and hymn-like. The lyrics are written below the notes.

Jak při - by - tky tvé mi - lé jsou, ó
 vel - ký Bo - že náš! Mé
 ci - ty vždy se po - ne - sou tam,

2. Jen na ptactvo hled' nebeské, / kam slétá
v důvěře, / vlaštovka staví hnízdo své /
v tvém chrámu na dveře. / A když se vrací ze
světa, / na římsu chrámu zalétá. / Nuž hle,
poutníci života, / místo, kde věčná dobrota /
a láska ta, / jež věčně rozkvétá!
3. Je blahoslaven onen lid, / jenž v chrámě dlí
v tvůj den, / jenž nepřestal tě nikdy ctít, /
klaně se tobě jen. / Je blahoslaven lidský syn, /
když silou jeho Hospodin / a v jehož srdci
vryta jest / tvá svatá stopa věčných cest / a jenž
chce nést / jen jména tvého čest.
4. Jdem přes údolí moruší, / poutníci, poutnice, /
hledáme nápoj pro duši / u Boží studnice, /
kde věčný pramen vyvěrá, / v němž naděje
i důvěra, / kde milost Boží pramení, / jež srdce
lidská promění, / aj, znamení / věčného spasení.
5. Bůh spasení je slunce mé / a zdroj mých
nových sil; / on dal nám dary rozdílné, / však
jenom jeden cíl. / Ó šťastný ten, kdo naučí / se
stulit ve tvé náruči, / je blahoslaven člověk ten, /
jenž domov našel v domě tvém, / kde každý
sten / již bude utišen.

70 *Tebe, Boha, vzýváme*

Rohův kancionál 1541

Jan Janata (1825—1905), text
zkrácen o 2. sl. a upraven (Z. T.)

Te - be, Bo - ha, vzý - vá - me,
Pá - na je - di - né - ho,
a - le - lu - ja zpí - vá - me
k po - ctě jmé - na tvé - ho.

The image shows a musical score for a hymn. It consists of four staves of music in G major (one sharp) and 4/4 time. The lyrics are written below the notes. The first staff has the lyrics 'Te - be, Bo - ha, vzý - vá - me,'. The second staff has 'Pá - na je - di - né - ho,'. The third staff has 'a - le - lu - ja zpí - vá - me'. The fourth staff has 'k po - ctě jmé - na tvé - ho.' and ends with a double bar line and repeat dots.

2. V nebes hvězdných výšinách, / Otče dobrotivý, /
jako v mořských hlubinách, / zřejmy jsou
tvé divy.
3. Největší však div se stal / lásky tvé a moci, / žes
nám Syna svého dal / tam v betlémské noci.

4. Jezu Krista zrození / a smrt jeho drahá /
všem kajícím k spasení / jistě dopomáhá.
5. Pane, vyslyš nás a spas, / v nebi nám
dej místa, / k obrácení dej nám čas /
pro Ježíše Krista!

71 *Pošli mne, Pane, k bratřím mým*

Jaromír Metyš (1896—1975)

Jaroslav Vyskočil (1909—1959)

The musical score is written on three staves in G major (one sharp) and 4/4 time. The melody consists of quarter and eighth notes, with a final half note on each line. The lyrics are written below the notes.

Po - šli mne, Pa - ne, k bra - třím mým
i k těm, kdož vně se sta - ví,
s tím prostým, ti - chým po - sel - stvím,

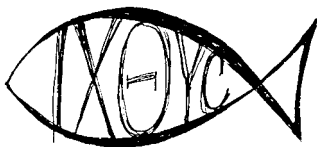
že dáš nám po - koj pra - vý,
že dáš ten pra - vý du - še lék,
jenž kaž - dou bo - lest ho - jí,
a při - ve - deš nás k pastvám svým,
k svě - tlu a ku po - ko - jí.

2. Pošli mne, Pane, k bratřím mým, /
bych k pokání je volal, / však nejprv sám
co kajcíník, / ježž Otec láskou zdolal, / se sklonil
v prach a v pokoře / svou vinu vyznal Otci, /
by bratří moji poznali / mou víru po ovoci.

3. Pošli mne, Pane, k hříšným všem / s poselstvím
o naději, / že náruč svoji otvíráš, / že všichni
k tobě smějí / se vrátit zas, jak vrátil se / syn
marnotratný z pouti, / když kál se, vin svých
litoval; / že nedáš zahynouti.

4. Pošli mne, Pane, na svůj lán, / bych rozséal
tvé zrní, / dej sílu, abych neklesal, / když padne
mezi trní, / či podle cest a na kámen / i suchá
místa pustá; / nedej, bych složil ruce v klín /
a zmlknout nechal ústa.

5. Čisté mi srdce, Bože, stvoř, / dej více jasu
v duši, / bych radost z tebe rozséal, / jak na
křesťana sluší, / bych v řadě svědků věrně stál /
a nedbal slz ni znoje; / nedej, bych vlastní
cestou šel, / vždy veď mne ruka tvoje!

72 Ó sešli pravdu svou

Aaron Williams (1731—1776)

Anne Brontëová (1820—1849),
p el. Miroslav Matouš (nar. 1921)

Ó se - šli pra - vdu
svou! Již dlou - ho skryt je
chrám, již dlou - ho ces - ta
ve - de tmou; ó
pra - vdu se - šli nám!

The image shows a musical score for a hymn. It consists of five staves of music in G major (one flat) and 2/4 time. The lyrics are written below the notes. The first staff starts with a treble clef and a key signature of one flat. The melody is simple and hymn-like. The lyrics are: Ó se - šli pra - vdu, svou! Již dlou - ho skryt je, chrám, již dlou - ho ces - ta, ve - de tmou; ó, pra - vdu se - šli nám!

2. Ó sešli Ducha van! / Buď vsím i městům znám, /
buď v jednom chrámu, Bože, Pán; / ó Ducha
sešli nám!

3. Ó sešli lásky žár! / Nás bédné osvět sám, /
ať zmizí závist, hněv a svár; / ó lásku sešli nám!
4. Ó sešli pokoj včas! / Již skloň se k země tmám! /
Až ze dna moří zní ten hlas: / Ó pokoj sešli nám!

73 Pospěš, pospěš

Adolf Cmíral (1882—1963)

Text upraven (Z. T.)

Staročeské písně duchovní

Pospěš, pospěš po - ká - ní či - ni - ti,
hněv Bo - ží na se u - po - ko - ji - ti.
Ne - u - po - ko - jíš - li Bo - ha,
věř, že na tě při - jde bí - da mno - há.

2. Hlediž nejprv sobě předložiti, / že milý Bůh
nežádá tvé smrti, / ale raději, bys živ byl /
a dobře každému se vždy líbil.
3. Věř mi, máš zde k tomu čas nynější, / jestli
chceš zachovati svou duši, / neb po smrti času
není, / ani také z pekla vykoupení.
4. Amen, amen, rač nám všem to dáti, / abychom
tě mohli milovati / a na věky s tebou, Pánem, /
mohli v lásce všichni přebývati.

74 *Ve všem tě zřím*

Ignác Joseph Pleyel
(1757—1831)

Sarah Bache (1771—1844),
p el. Ji ina Kubíková (nar. 1930)

Ve všem tě zřím, ó Je - di -
ný, da - rem tvým slun - ce

je i stín a lá - ska

tvá je pra - me - nem, po kte-rém

ží - zním den co den.

2. Písni ti, Bože, děkujem / za každý dech,
za každý vjem, / za krásu růže ruměnné, /
za těžkou sílu kamene.
3. Tys, Pane, ten, kdo dávat zná, / od tebe
každý přijímá, / toť zákon lásky v srdci tvém, /
jež spoutává tě s hříšníkem.
4. Je radostí jít k tobě blíž, / vždyť jsi náš hrad
a naše skryš, / tvou vůli stále plnit chcem /
pod laskavým tvým dohledem.

75 *Kristus je má síla i spasení*

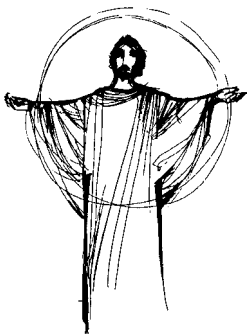
Otakar Ungerman (1913—1996)

Karlsperkúv kancionál, Praha 1620

The image shows a musical score for a hymn. It consists of six staves of music, each with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The time signature is 2/4. The lyrics are written below the notes. The music is a simple, melodic line. The lyrics are: Kri - stus je má - sí - la i spa - se - ní, po - tě - še - ní v kaž - dém trp - kém sou - že - ní. Já v je - ho mo - ci ve dne ta - ké v no - ci žá - dám po - mo - ci.

Kri - stus je má - sí - la
i spa - se - ní, po - tě - še -
ní v kaž - dém trp - kém
sou - že - ní. Já v je - ho
mo - ci ve dne ta - ké v no - ci
žá - dám po - mo - ci.

2. Neodloučí mne zde nic od něho, / doufám
v něho, / neb mám spásu svou z něho, /
mne oblažuje, / řídí, opatruje / i ochraňuje.
3. V něm jsem živ a smrti se nebojím, / tím se
kojím, / že vždy při něm obstojím; / neumřu
věčně, / jist jsem tím bezpečně / i dostatečně.
4. Proto jsa živ, budu ho chváliti, / velebiti, /
skutky jeho slaviti; / řeknu vesele, / nuž, má
duše, směle / chval Stvořitele!
5. Ó budiž ti chvála přesvatému, / jedinému /
Pánu Bohu našemu, / neb's toho hoden /
vždycky na každý den, / na věky, amen.

76 Tys, ó Pane, síla má

Josef Příhoda (1888—1965)

Text Josefa Příhody
upraven a zkrácen (Z. T.)

The image shows a musical score for the song 'Tys, ó Pane, síla má'. It consists of four staves of music in G major (one sharp) and common time (C). The lyrics are written below the notes. The first staff contains the lyrics 'Tys, ó Pa - ne, sí - la'. The second staff contains 'má, o - po - ra má je - di -'. The third staff contains 'ná, te - be když se při - dr -'. The fourth staff contains 'žím, s te - bou sla - vně zví - tě - zím.' The music is written in a treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). The notes are mostly quarter and eighth notes, with some rests.

Tys, ó Pa - ne, sí - la
má, o - po - ra má je - di -
ná, te - be když se při - dr -
žím, s te - bou sla - vně zví - tě - zím.

2. Tys, ó Pane, maják náš, / života cíl udáváš, /
v přístav míru uved' nás, / vyslyš ubohých
nás hlas!
3. Jako slunce celý svět / odívá svou září v květ, /
pod jasným tvým pohledem / blaze jest nám
lidem všem.

4. Tys, ó Pane, světlo v tmách; / když je všechno
v pochybách, / bezpečni jsme v kroku svém, /
vedeni tvým pohledem.
5. Kdo životem kráčí sám / a je strastmi udolán, /
toho v lásce pozvedáš, / pomocnou mu ruku dáš.

77 *Veźmi, Pane, Źivot můj*

W. A. Mozart (1756—1791)

Francis Ridley Havergalová
(1836—1879),
přel. Josef Baštecký (1844—1922),
upraveno (Z. T.)

Ve - zmi, Pa - ne, Źi - vot

můj, k své jej slu - Źbě

za - svě - cuj, mo - je

dny, můj ka - ždý dech slá - vu
tvou vždy hlá - sat nech!

2. Vezmi ruce, uč mne sám, / co a jak vždy konat mám, / vezmi také nohy mé, / ať jsou hbity k službě tvé!
3. Vezmi hlas, ať velebí / tebe, Boha na nebi, / vezmi rty, nechť hlásám všem, / u tebe jak šťasten jsem!
4. Vezmi zlato, jmění mé / v oběť lásky upřímné, / vezmi mé i schopnosti, / svou je spravuj moudrostí!
5. Vezmi chtění mé a zaň / vůle svatá tvá se staň, / vezmi srdce, ustavuj / v něm si trůn, ó Králi můj!
6. Vezmi lásky mé si květ, / přijmi, co je tvého, zpět, / vezmi život můj si sám, / vše ti rád a cele dám.

78 *K nebesům dnes zalet' písní*

Otakar Ungerman (1913—1996)

Zdeněk Trtík (1914—1983)

K ne - be - sům dnes za - let' pí - sní,
tam, kde trů - ní O - tec tvůj,
vy - po - věz mu, co tě tí - sní,
v po - moc je - ho dů - vě - řuj!
Pl - ní - li kdo vů - li je - ho,
ne - mů - že být o - sly - šen,

plň i ty a chraň se zlé - ho,
 bu - deš ji - stě vy - sly - šen!

2. Vinici's nám svěřil, Pane, / dej též ze své síly nám; / dílo naše požehnané, / stojíš-li ty za ním sám. / Učiň si z nás církev pravou, / stvoř v nás kážeň dítek svých, / zjev nám tvář svou přelaskavou / ve dnech zkoušek bolestných.
3. Odvrát od nás metlu svárů, / k svornosti spoj naši páž, / uchráněno ať je zmaru / dílo, jež v nás začínáš! / Silou lásky Ježíšovy, / křížem našich všedních běd, / přetvoř si nás v lid svůj nový, / jenž si umí odpouštět!
4. Národ Husův, Komenského, / Bože, veď a opatruj, / nepočítej hříchů jeho, / pro Ježíše při něm stůj! / Syna tvého milného / národ náš vždy v lásce měl, / pro něho a dílo jeho / Golgotu svou vytrpěl.

5. Žene-li se bouře světem, / Pane, štítem nám se
staň, / rodiče zachovej dětem, / čisté duše dítek
chraň! / Rodina kéž míru tvého / přepevným
je přístavem, / věrnost svazku manželského /
střež, ó Pane, v čase zlém!
6. V nemoci a utrpení / nedej, Otče, zoufati; /
pomoci-li žádné není, / nebudeme reptati. /
Ani Syn tvůj nejmilejší / nebyl kříže ušetřen, /
také úděl náš vezdejší / vede k tobě blíže jen.

79 *Sám Hospodin jest Pastýř můj*

Otakar Ungerman (1913—1996)

Na Ž 23

Josef Šlechta (1882—1937)

Sám Ho-spo-din jest Pas-týř můj, s ním

hoj-nost bu-du mít, vo-dí mne k pastvám

ze-le-ným a k ti-chým vo-dám

pít, a k ti-chým vo-dám pít.

2. Mou duši sílí slovem svým / a na cesty
mne zve, / jež spravedlivým připravil /
[: pro svaté jméno své. :]
3. A byť se jít mi dostalo / i smrti údolím, /
zlých věcí bát se nebudu, / [: neb Vůdcem
ty jsi mým. :]

4. Mne těší tvoje kárání, / tvůj prut i tvoje hůl, /
vždyť před tváří mých nepřátel / [: můj hojně
strojíš stůl. :]
5. Mou hlavu tvoje dobrota / jak olej pokrývá /
a kalich můj tvé milosti / [: jest pln, až oplývá. :]
6. A nadto, ač svou milostí / mne stále odíváš, /
v svém domě ještě na věky / [: mně přebývati
dáš. :]

80 *Já písní svou*

Otakar Ungerman (1913—1996)

Christian Fürchtegott Gellert

(1715—1769),

p el. Karel Špa ek (1900—1958)

Já pí - sní svou chci
jmé - no tvo - je vzý - vat,
o skut - cích tvých chci,

Bo - že sil - ný, zpí - vat,
 jenž vlá - dneš v slá - vě
 na ne - bi.

2. Kdo vznešené tvé dílo může znáti? / Tys Tvůrce náš a všechno podléhá ti / i já a brouček maličký.
3. I malý květ je moudrosti tvé stánek / a každý lán a potok, les i vánek / ti zpívá píseň svou a žalm.
4. Bez vůle tvé ni ptáče neumírá, / což ruka tvá mne s láskou nepodpírá, / když stále chrání život můj?
5. Když chrání Bůh, v němž záštitu svou máme, / své záchrany již jinde nehledáme / a zvítězíme nad vším zlem!
6. Vždyť vše, co máme, Bůh nám z lásky dává. / Ó Bože můj, kéž jména tvého sláva / a dík z mé písni zaznívá!

81 Ó Pane, který celou zem

Samuel Webbe (1740—1824)

Z angl. p el. Josef Baštecký
(1844—1922), upraveno (Z. T.)

Ó Pa - ne, kte - rý
ce - lou zem i lid - stvo
v pé - či máš, kéž u - cho -
váš nám na - ši vlast a
dra - hý ná - rod náš!

The image shows a musical score for a hymn. It consists of five staves of music in G major (one sharp) and 3/4 time. The lyrics are written below the notes. The melody is simple and hymn-like, with a final cadence on the fifth staff.

2. Svě rámě vztáhni nad námi / a zlobu od nás vzdal, /
dej, aby svého Ochránce / z nás každý v tobě znal!
3. Ten žirný vlasti naší kraj / nechť nese hojný plod, /
jej obdar svatým pokojem / a ušetři ho škod!

4. Ať tvá nás láska spojuje / vždy v pevný bratří
kruh, / nechť tebe každý miluje / a také druha druh!
5. Zpěv svobody nechť zazvučí / a blaží stádce tvé, /
v tvé kázni žít nás naučí / a k díkům chvály zve!
6. Nechť měst i vsí tu rodiny / se odívají v ctnost, /
věk mladý jako šediny / ať zdobí víry skvost!
7. Ty, Hospodine zástupů, / jenž nad vším vládu
máš, / kéž uchováš nám naši vlast / a drahý
národ náš!

82 *Kriste, můj Spasiteli*

Svatojanský kancionál 1863

Text Svatojanského kancionálu
přepřacován (Z. T.)

Kri - ste, můj Spa - si - te - li,
ne - buď, ach, k za - tra - ce - ní

tvo - je krev pro - li - tá
du - ši, jež klo - pý - tá!

Ty jsi ten je - di - ný,
 jenž sní - má hří - chy svě - ta,
 Be - rá - nek ne - vin - ný.

2. Zapal mé srdce vlažné, / lásku svou do mne
 vlej, / nad hříchy spáchanými / upřímnou lítost
 dej! / Chovej mne v milosti, / ať žiji v bázni
 Boží, / víře a zbožnosti!
3. Dokud Bůh popřává ti / pobývat zde v těle, /
 důvěřuj celým srdcem / v svého Spasitele! /
 Prokazuj mu vděčnost; / cokoli činit budeš, /
 pamatuj na věčnost!
4. Ježíši můj laskavý, / mne se v lásce ujmi, /
 v poslední hodině mé / ku pomoci stůj mi! /
 Tobě se oddávám, / jenom za odpuštění / Boha
 Otce žádám.

83 Ó nezůstávej v říši snů

John Hatton (1710—1793)

William Henry Burleigh (1812—1871),

p el. Jiřina Kubřková (nar. 1930)

Ó ne - zů - stá - vej
v ří - ši snů, kou - zel - nou
krá - sou je - jí sklán,
na - slou - chej te - pu
ži - vých dnů, do Bo - ží
vů - le o - de - vzdán!

The image shows a musical score for a hymn. It consists of six staves of music, each with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The time signature is 4/4. The lyrics are written below the notes. The first staff starts with a whole note 'Ó', followed by quarter notes 'ne', 'zů', 'stá', and a half note 'vej'. The second staff has a half note 'v ří', a quarter note 'ši', a half note 'snů', a quarter note 'kou', a quarter note 'zel', and a quarter note 'nou'. The third staff has a half note 'krá', a quarter note 'sou', a quarter note 'je', a quarter note 'jí', and a half note 'sklán'. The fourth staff has a half note 'na', a quarter note 'slou', a quarter note 'chej', a quarter note 'te', and a half note 'pu'. The fifth staff has a half note 'ži', a quarter note 'vých', a quarter note 'dnů', a quarter note 'do', a quarter note 'Bo', and a quarter note 'ží'. The sixth staff has a half note 'vů', a quarter note 'le', a quarter note 'o', a quarter note 'de', and a half note 'vzdán!'.

2. A neskládej své ruce v klín, / příkazy Pána svého znej; / bez něho život je jak stín, / od něho lásku ber a dej!
3. A neváhej před žádnou z cest, / po kterých on chce s tebou jít, / vždyť rukou svou tě hodlá vést, / v tobě své jméno oslavit.
4. Ať jakýkoli úkol máš, / věř, od něho že byl ti dán, / cíl Boží najít v něm se snaž / a za ním spěj, jak velí Pán!
5. A tak, než den ti uplyne, / to nejlepší, co můžeš, čiň / a vždycky chtěj to jediné: / takový být jak Boží Syn!

84 *Dobrý Pane Ježíši*

Grimmův kancionál 1755

Sixt Palma Močidlanský
(1569—1620?),
upravený text (Z. T.)

Do - brý Pa - ne Je - ží - ši,
nechť má du - še u - sly - ší
zrá - na hned tvůj mi - lý hlas,
žes i dnes mi blí - zko zas.

The image shows a musical score for the hymn 'Dobrý Pane Ježíši'. It consists of four staves of music in G major (one sharp) and common time (C). The melody is written in a treble clef. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables across notes. The first line of music corresponds to the first line of lyrics, and so on.

2. Ty jsi hřivny rozdělil, / aby každý pilný byl; /
také já, jda k pracem svým, / oči k tobě obracím.
3. Chybí-li tvé přispění, / marné je mé snažení; /
tebe-li však s sebou mám, / ve všem prospěch
poznávám.

4. Bohatství a světská čest / nemůže nás k blahu vést, / ty když, Spasiteli náš, / duším našim nežehnáš.
5. Lépe nyní chudým být, / ale v nebi poklad mít, / bohatství tvé milosti / nade všechny vzácnosti.
6. Jezu, dej, ať poklad ten / vzmáhá se mi den co den, / vzhůru táhni duši mou / stále více za sebou!

85 *Skloň se k nám svou milostí*

Grimmův kancionál 1755

Text Ludvíka Bohumila Kašpara
(1837—1909),
zkrácený a upravený (Z. T.)

Skloň se k nám svou mi - lo - stí,

Ho - spo - di - ne, z vý - so - stí;

la - ska - vý svůj o - bli - čež

2. Učiň to, ať cestu tvou / všichni lidé naleznou; /
rozsvět všemu stvoření / světlo svého spasení!
3. Tobě budou snášeti / srdce svého oběti, /
všichni, co jich v světě jest, / tobě, Pane,
vzdají čest.
4. Každý jazyk s radostí / chválu vzdá tvé svatosti, /
neboť ty, ó Pane náš, / soudy pravé vykonáš!

86 *Ty víš, Pane*

Grimmův kancionál, 1755

František Kozák (1857—1926)

Ty víš, Pa - ne, co bych rád,
do - kud živ jsem, zdrav a mlád:

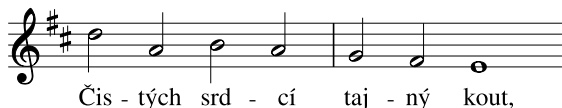
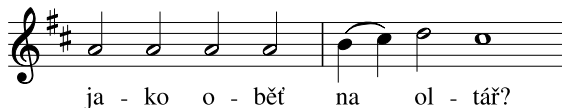
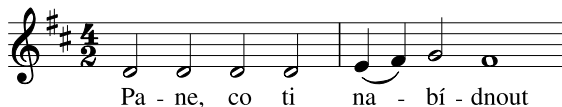
rád bych ce - lým srd - cem svým
slou - žil vel - kým cí - lům tvým.

2. Ty chceš, tvým by celá zem / řídila se
rozkazem. / A já rád bych z mála sil / něco
k tomu přičinil.
3. Světem vládne svár a hněv; / pravá láska
vzácný zjev. / Ty jsi Láska, tak díš sám, /
kéž i já tě v srdci mám!
4. Svět je plný bolů, běd, / slzy sčíst bych
nedoved'. / Útěchy kde zřídlo, vím, /
oznámím to lkajícím.
5. Svět je ve zlém, plný vin, / každý z nás je
smrti syn. / V Kristu chceš nám život dát; /
k němu budu lidi zvat.
6. Ty víš, Pane, co bych rád, / dokud živ jsem,
zdráv a mlád: / rád bych sloužil cílům tvým! /
Pomáhej mi Duchem svým!

87 Pane, co ti nabídnout?

Georg Christoph Strattner
(1645—1704)

John Taylor (1750—1826),
p el. Miroslav Matouš (nar. 1921)

2. oko, v němž by soucit plál, / něžnou účast
s trpícím, / plamen lásky, jenž by svál /
z duší smutek jako dým;
3. ruce, chtějí slepé vést, / vázat rány, sílit mdlé; /
lásku, v které mohou kvést / duše, dávno
vystydle.

4. Uč nás, Králi v nebesích, / vzdávat díky
v chrámě tvém; / vzněcovati v síňcích tvých /
lásku k tobě, k bližním všem.

88 *Poslušně k nohám Páně již*

Písně cestou života 1890

P epracovaný text

Ludvíka Bohumila Kašpara (1837—1909)

Po - slu - šně k no - hám
slo - žme své bří - mě,

Pá - ně již On je svou
žal i kříž;

sva - tou o - bě - tí

ke spá - se na - ší

The musical score is written on four staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of three flats (B-flat, E-flat, A-flat), and a 6/8 time signature. The melody consists of quarter notes. The second staff continues the melody with a repeat sign. The third and fourth staves continue the melody with quarter notes and some slurs. The lyrics are printed below the notes, with hyphens indicating syllable placement.

po - svě - tí. On zti - ší sten,
dá ti - chý sen, než no - vý vze - jde
ži - vo - ta den.

2. Nezhyne drahé símě to, / jež bylo v Pánu
zaseto; / vzkřísí je Pán zas pro svou čest /
a dá mu v nebi věčném kvést. / On ztiší sten, /
dá tichý sen, / než nový vzejde života den.
3. On ztiší bouře časných dní, / on první je
i poslední; / smrt maří vírou v každém z nás /
a chová nás pro onen čas. / On ztiší sten, /
dá tichý sen, / než nový vzejde života den.
4. Když v Pánu život dokonán, / což jeho jest,
on bere sám / a po vší práci, po boji, / patřením
slávy napojí. / On ztiší sten, dá tichý sen, /
než nový vzejde života den.

5. Nade mnou též se zastaví / ten pohled Páně
laskavý: / Lazare vstaň a dej se v chod / slaviti
v nebi se mnou hod! / Já ztišil sten, již končí
sen, / nastal ti věčný, blažený den!

89 *Kdo hledá sobě přítele*

Milan Huml (nar. 1931)

Jan Hochman (1863—1950)

Kdo hle - dá so - bě při - te - le
v tom svě-ta so - bec-kém hlu - ku, pojd'
s ná - mi k Pá - nu Je - ží - ši,
i to - bě po - dá - vá ru - ku.

2. Ó pojd' a slyš, ó pojd' a viz, / jak něžně
ke všem se sklání, / kam vkročí, všude rozdává /
své dary a požehnání.

3. On stírá slzy plačícím / a mdlým on dodává
síly, / on každou bouři utiší / a šťastně vede
nás k cíli.

4. Kdo tedy hledá přítele / v tom světa
sobeckém hluku, / pojd' s námi k Pánu Ježíši, /
i tobě podává ruku!

90 *Učiň mne, Bože, světélkem*

Josef Berka (1886—1964)

Jan Hochman (1863—1950),
upraveno (Z. T.)

U - čiň mne, Bo - že, svě - těl - kem,
jež ko - lem ve tmy říš

svým jasným sví - tí pla - mén - kem,
kam ty se po - sta - víš.

2. Učiň mne, Bože, květinou, / jež vůni šíří kol; /
[: mou snahou ať jest jedinkou / ztišovat lidský
bol! :]
3. Učiň mne, Bože, ptáčetem, / ať k nebi smím se
vznést, / [: radostnou písni nad světem /
vzdávati tobě čest. :]
4. Učiň mne, Bože, hvězdičkou, / jež vodí
zbloudilé; / [: sám veď mne cestou celičkou, /
až stanu u cíle. :]
5. Učiň mne, Bože, čím chceš sám, / jen když vím,
že jsem tvůj, / [: a než pouť svou zde dokonám, /
s láskou vždy při mně stůj! :]

91 *Po světě bloudí lidský syn*

James Walch (1837—1901)

František Kučera (1880—1946)

„Písň malého bratra“

The image shows a musical score for a song. It consists of five staves of music in G major (one sharp) and 3/4 time. The lyrics are written below the notes. The melody is simple and folk-like.

Po svě - tě blou - dí
li - dský syn přá - te - li
o - pu - štěn, zda on se
vrá - tí v Ot - cův klín
od vi - ny o - či - štěn?

2. Ó vrať se, synu, k domovu, / odkud jsi vyšel
mlád, / Bůh Otec tebe poznovu / za syna
přijme rád.

3. Tam život počneš nový žít, / žádostí světa prost, /
rajské zas květy budeš zřít, / jež nese láska,
ctnost.
4. Otče, tvůj slyším svatý hlas, / již jdu tak, jaký
jsem, / z milosti synem budu zas / v otcovském
domě tvém.

92 *Byla kdys ovečka nešťastná*

J. P. Nemanský (1905—1954)
„Písň malého bratra“

František Kučera (1880—1946),
upraveno (Z. T.)

By-la kdys o - ve - čka ne - šťa - stná;

ne - chtě - la bý - ti po - sluš - ná,

od stá - da své - ho se vzdá - li - la,

2. Byla kdys ovečka zbloudilá; / po cestě křivé chodila, / nakonec padla do propasti, / hynula hladem, bolestí. / Já jsem tou ovečkou hříšnou byl, / Pastýř můj mne však zachránil.
3. Okřála ovečka zraněná, / Pastýř když sňal ji s ramena, / vinu jí z milosti odpustil / a rány její zahojil. / Já jsem tou ovečkou hříšnou byl, / Pastýř můj mne však zachránil.
4. Nyní jsem ovečka přešťastná, / Pastýře svého poslušná; / spoléhám na jeho ochranu, / na cestě dobré zůstanu. / Teď chci být ovečkou poslušnou, / Pastýři dáti duši svou.

93 *Povězte, přátelé malí*

J. P. Nemanský (1905—1954)

František Kučera (1880—1946)

„Písň malého bratra“

Po - věz - te, přá - te - lé ma - lí,

kde jste se na svě - tě vza - li?

Ne - be - ský O - tec nás stvo - řil,

do klí - na ma - ti - ček vlo - žil.

2. Povězte, přátelé malí, / čím byste rádi se stali? /
Zástupem Kristových svědků / dle vzoru
husitských předků.
3. Povězte, odkud to víte, / Bohu že vy náležíte? /
V Písmu i srdci to čteme, / odkud jsme vyšli,
kam jdeme.

4. Kdože vás vede a sílí, / abyste nezabloudili? /
Ježíš, náš Spasitel milý, / vede nás k Božímu
cíli.

94 *Pod ochranou Nejvyššího*

Josef Karafiát (1848—1924)
„Zvonky“

Na Ž 91 Eugen Antonowicz
(vlastním jménem JUDr. Josef Baše,
1850—1899), upraveno

Pod o - chra - nou Nej - vyš - ší - ho
roz - ve - sel se, du - še má,
strá - žné o - ko Tvůr - ce tvé - ho
ne - spí a - ni ne - dř í - má,

The image shows a musical score for a hymn. It consists of four staves of music in G minor (one flat) and 3/4 time. The lyrics are written below the notes. The first staff has a treble clef and a 3/4 time signature. The second and third staves have a treble clef and a 3/4 time signature. The fourth staff has a treble clef and a 3/4 time signature. The lyrics are: Pod o - chra - nou Nej - vyš - ší - ho, roz - ve - sel se, du - še má, strá - žné o - ko Tvůr - ce tvé - ho, ne - spí a - ni ne - dř í - má.

2. Pod ochranou Nejvyššího / k spáse vede
tvoje pouť, / v bouřích žití vezdejšího /
[: nedá on ti utonout. :]
3. Pakli Bůh je skrýše tvoje, / mocná zbraň
i záštita, / skončíš vítězně své boje, /
[: sláva tebe uvítá. :]
4. Rozvesel se, duše, v těle, / vroucí obět
obětuj, / nikdo z rukou Stvořitele /
[: nevrve ti podíl tvůj. :]

95 Pána Krista následovat

W. A. Mozart (1756—1791)

1. sl. přepracována,

2. – 4. přikomponována (Z. T.)

Pá - na Kri - sta ná - sle - do - vat,
tí - hu své - ho kří - že nést,
tvou, ó Bo - že, vů - li ko - nat,
no - vý ži - vot chce - me vést.
Sklá - ní - me se pod tvou ru - kou
v po - ko - ře a lí - to - sti,

srd - ce na - še so - tva tlu - kou

v po - svá - tné tvé blí - zko - sti.

2. Tvá je, Pane, moc a sláva, nám pak patří
služba jen; / co nám tvoje láska dává, / vracet
chceme každý den! / Lásku láskou opláceti /
tobě, Pane Ježíši, / nemůžeme bez oběti / těm,
kdo jsou ti nejbližší.

3. Odstrčené, hříšné, bídné / milovati učíš nás, /
pro každého slovo vlídné / mít a pomoc
v každý čas. / Kříž tvůj nám to připomíná, /
který vztyčen pro nás byl; / nemůže být cesta
jiná / pro ty, jež jsi vykoupil.

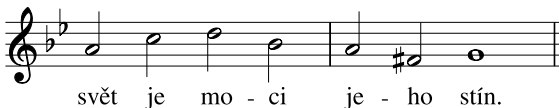
4. Zápas těžký bližní vede / s hříchem, smrtí,
žalostí, / potlačit vždy nedovede / srdce svého
slabosti. / Milosrdni budme k němu, /
připraveni odpouštět, / k Spasiteli hledme
svému, / který s Bohem smířil svět.

96 Pána Boha vroucně vzývám

Svatojanský kancionál 1863

Text Svatojanského kancionálu
zkrácen a upraven (Z. T.)

The musical score is written in a single system with seven staves. The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 4/4. The melody is written in a soprano clef. The lyrics are printed below the notes, with hyphens indicating syllables that span across multiple notes. The lyrics are: Pá - na Bo - ha vrou - cně vzý -
vám, pís - ně chvá - ly
je - mu zpí - vám,
vel - ký jest náš Ho - spo - din.
On se svět - lem při - o - dí -
vá, pod no - ha - ma
hvě - zdy mí - vá,

2. Na křídlech on větrů chodí, / život a ples
všude plodí, / řídí hvězd a světů kruh; /
tisíc nových sluncí hoří, / světů tisíc hned se
boří, / jak svým prstem kyne Bůh.
3. Před ním není žádné skryše, / hlubiny a nebes
výše / proniká vždy jeho zrak; / krůpějí jest
v očích jeho / hloubka moře velikého, /
celý svět jen drobný mák.
4. Tisíc věků před ním není / víc než krátké
okamžení / a nesmírná věčnost – den; /
sil mu nikdy neubývá, / světy tvoře, neumdlívá, /
působí vše vůlí jen.
5. Kdo moc Páně změří v mysli? / Dechnuv,
řekl prachu: Mysli! – / ze země tu člověk vstal,
/ shlédli tato díla mnohá / a nad nimi poznal
Boha, / kleknuv, zpíval píseň chval.
6. Tvůrce světa, Panovníku, / nemám pro tě
dosti díků / slabý země syna duch! / Ach,
jak sečtu všechno zboží, / jež mi dává ruka
Boží? / Velký, nesmírný jsi Bůh!

97 Den svítá

Svatojanský kancionál 1863

Přepřacovaný text

Svatojanského kancionálu (Z. T.)

Den sví - tá, mi - zí
no - ční stín, buď chvá - len O - tec
Ho - spo - din a s Duchem Bo - ží Syn!

The image shows three staves of musical notation in a treble clef, key signature of two flats (B-flat and E-flat), and common time (C). The melody is simple and hymn-like. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables across notes. The first staff contains the first line of lyrics, the second staff the second line, and the third staff the third line. The music ends with a double bar line and repeat dots.

2. Již vstaňte ze sna k životu / a chvalte Boží
dobrotu, / že nový den je tu!
3. V něm každý ať si pospíší / své srdce dáti
Ježíši / co oběť nejčistší!
4. Nechť jeho Duch nás osvítí / a víru naši roznítí, /
nás učí sloužiti!
5. Ty, Bože, nám jsi uložil / tvou vůli plnit
ze všech sil, / než den se nachýlil!

98 *Hospodinu dík a chvála*

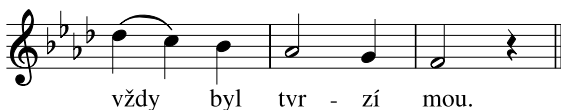
Svatojanský kancionál 1863

Upravený text

Svatojanského kancionálu (Z. T.)

Ho - spo - di - nu dík a chvá -
la, on má věž a pev - ná ská -
la, pod je - jíž jsem
o - chra - nou; ne - mu - sím se
zlé - ho bá - ti, bu - de věr - ně
při mně stá - ti Bůh, jenž

The musical score is written in G minor (three flats) and common time (C). It consists of seven staves of music. The first staff begins with a treble clef and a common time signature. The second staff continues the melody. The third staff features a key signature change to 3/4 time, indicated by a double bar line and the new time signature. The fourth staff returns to common time. The fifth staff continues the melody. The sixth staff continues the melody. The seventh staff features a key signature change to 3/4 time, indicated by a double bar line and the new time signature. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables that span across multiple notes.

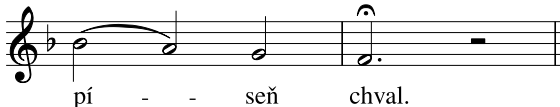
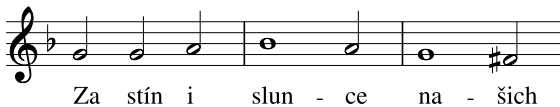

2. Bez vůle a vědomosti / Boha mého na výsosti / nesejde z mé hlavy vlas. / On dá tělu mému chleba, / on dá duši, čeho třeba, / vyslyší mé prosby hlas.
3. On mi poskytuje sílu, / odvahu a radost k dílu, / sílí v zkouškách života; / ve tmách osvěcuje cestu / vzhůru k nebeskému městu / jeho věčná dobrota.
4. Zná on strasti mé a tíže, / nechť si tedy přijdou kříže, / nechť se blíží hrobu noc! / Rád ponese každé břímě, / neboť stále podpoří mě / nevystihlá jeho moc.
5. Člověka Bůh neopustí, / leč když sám se Boha spustí; / nedá zhynout nevinně. / Nemusím si nikdy zoufat, / v něho mohu plně doufat / v každé těžké hodině.

99 *Ve všem jsi ty*

Ignác Joseph Pleyel
(1757—1831)

Sarah Bache (1771—1844),
p el. Miroslav Matouš (nar. 1921)

2. Díky, žes živým určil běh, / na zrnka písku že
jsi shléd', / krásu že růži dals i dech, / myslí
a ruce tvůrčí vznět.
3. Za život, který blažíš hrou, / za přísnost, v jaké
vedeš lid, / za službu, k níž tvá slova zvou, /
toužíme s dary k tobě jít.
4. Přijmi je, Pane; rač nám přát / pravdu, již hruď
se volně dme; / s tebou kéž pojí nás tvůj řád, /
s tebou nechť v lásce jedno jsme!

100 *Bud' Bůh můj veleben*

Jiří Tánovský (1592—1637)
Cithara sanctorum, 1636

František Kozák (1857—1926),
3. sl. upravena (Z. T.)

Musical score for the hymn "Bud' Bůh můj veleben". The score is written on four staves in G minor (one flat) and 6/8 time. The lyrics are: "Bud' Bůh můj ve - le - ben, že dal zas no - vý den. K Pá - nu půjdu směle, dám se v službu ce - le je - mu jen."

Bud' Bůh můj ve - le - ben, že
dal zas no - vý den.
K Pá - nu půjdu směle, dám se v službu ce - le
je - mu jen.

2. Můj Bože, zdraví dej / a v práci pomáhej, /
veď mne po mé dráze / a mé dobré snaze /
požehnej!
3. Shlad' milostí můj hřích, / dej žít mi v loktech
svých, / pomoz v posvěcení, / zbav mne
pokušení, / nástrah zlých!